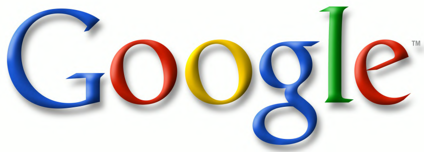

WIDENER
HN T3SH V

HELGE RODE

*

KONGESØNNER

SKUESPIL I FIRE AKTER

KØBENHAVN
GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG
FR. BAGGES BOGTRYKKERI
1896

Printed in Denmark

KONGESØNNER

Af *Helge Rode* er udkommet:

Styrke, en Novelle. 1891.

Hvide Blomster, Digte. 1892.

KONGESØNNER

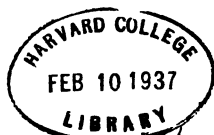
SKUESPIL I FIRE AKTER

AF

HELGE RODE

KØBENHAVN
GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN)
FR. BAGGES BOGTRYKKERI
1896
Printed in Denmark.

HARVARD COLLEGE
FEB 10 1937
LIBRARY

PERSONERNE

Den gamle Konge.
Telamon } Hans Adoptivsønner.
Oinos }
Opites. En rig Borger.
Kryses. Hans Broder.
Helena. Opites Datter.
Aisymnos. En ung Digter.
Oinos's Moder.
En ung Filosof.
En ældre Kvinde.
Et Ligfølge.
Et Festtog.
Borgere.
Raadets Medlemmer.
Præster.

De optrædende bærer græsk Dragt.

Første Akt.

En Sal med Søjlegang og Gallerier. I Baggrunden et Forhæng. Nogle Kvinder og Mænd i smaa samtalende Grupper. Der kommer stadig flere til.

Opites
(møder Kryses).

Goddag Kryses. Det glæder mig for en Gangs Skyld at se dig i ordentligt Selskab.

Kryses.

Det skylder jeg din Godhed. **(Fnisende)** Du ved kære Broder, at jeg elsker Menneskene. — Hvor Mennesker er forsamlede, der kommer ogsaa jeg — hvis jeg kan slippe ind. Det er kedeligt at være alene — ikke sandt Broder? — Det gælder om at faa Tiden til at gaa.

Opites.

Jeg kan blot ikke forstaa, at du i din Alder kan finde Fornøjelse i at svire med unge Dagdrivere. Du har jo graa Haar. — Jeg synes, det er uværdigt, Kryses.

Kryses.

Nej, hvorfor det. Vi har det behageligt. Enten er vi vemodige og græder over denne Verden — eller lystige og spotter den. — I begge Tilfælde drikker vi Vin. Jeg troede, det maatte ansees for en passende Tidsfordriv.

En Borger
(nærmer sig sammen med andre).

Naa saa er da den store Dag kommen, da vor gamle Konge vil nedlægge Magten.

Kryses
(sukker affekteret).

Ak ja, en stor Dag i en lille Verden.
(Opites gaar mod Baggrunden.)

Borgeren.

Er Verden nu heller ikke stor, Kryses?

Kryses
(trækker paa Skulderen).

Stor eller lille, det kommer ud paa Et. Vi bliver ialtfald ikke valgt mine Venner — værdige

Borgere som vi er. En mager lille Fyr med et Par Aandeseer-Øjne vælger man til Konge, en mager Fyr med et langt skævt Ansigt, der siger, at han har en hvid Sjæl. — En halvgal Filosof uden en fornuftig Tanke i Hovedet.

Borgeren.

Hvad siger I? Har Telamon ingen fornuftige Tanker. — Jeg skal borge Eder for, at han har Tanker, og et godt og ædelt Menneske er han ogsaa.

Kryses
(spydigt).

Se det! Se det!

Borgeren.

Jeg har aldrig sagt andet om Telamon. Jeg har maaske sagt, at han var — underlig, for det synes alle; men det er ikke for ingenting, at de kalder ham den hvide Mand.

Kryses.

Hvad I siger, gør Eders Hjerte Ære, Trasymachos. Ikke saa snart rygtedes det, at den gamle Konge trak sig tilbage, saa vendte Eders Hjerte sig mod Telamon (bukker dybt). Jeg har Agtelse for Eder Trasymachos. — Naa, men naar

Festdagene er over, saa begynder vi nok igen (gnider sig i Hænderne). Ah, hvor vi skal skumle. (Pludselig og lidenskabelig). Forøvrig er Telamon tusind Gange saa meget værd som I alle tilsammen, tiltrods for hans Filosofi, som jeg heldigvis ikke har læst. Det er blot Skade, at han vil være Konge over saadanne Æselhoveder. Det viser jo desværre, at han er en Nar, han som de andre.

En anden Borger.

Siger han, at Telamon er en Nar?

Kryses.

Alle Mennesker er Narre, bedste Ven. Ved I virkelig ikke det? — Maa jeg trykke Eders Haand. Det glæder mig at gøre Bekendtskab med en Mand af et saa fromt og barnligt Gemyt. (Griber hans Haand, ryster den voldsomt. Borgeren gør sig arrigt fri.)

Første Borger.

Hvis alle Mennesker er Narre, saa er I jo selv en Nar, Kryses.

Kryses
(bukker).

Paa min Ære, den største af alle.

Borgeren.

Haha — nu indrømmede han det. Jeg fik ham til at indrømme det.

(Borgerne ler.)

Kryses.

Ja, I maa nok le — for I er jo kun en lille Nar, Trasymachos.

Borgeren
(rasende).

Saa—aa, en lille Nar siger I, en lille Nar.

Kryses.

Nytter ikke Trasymachos! Kun hvis I truer med Prygl kan I faa mig til at indrømme, at I er en stor Nar — ellers ikke. (Bukker.) Men Prygl, Himlen bevare mig!

Anden Borger.

Og hvorfor er han kun en lille Nar, Kryses?

Kryses
(bukker).

Fordi hans Naragtighed var tilfreds, da de smaa Narre lo af, hvad han sagde.

(Gaar mod Baggrunden. Nogle af Borgerne trækker paa Skuldrene. Andre mumler vrede Ord.)

Kryses
(nærmer sig atter).

Hør, Trasymachos, I kunde nu gerne sige mig, hvad det egentlig er for nogle Tanker, denne fortræffelige Telamon har.

Borgeren
(forlegen).

De — de skal være meget dybe og vanskelige.

Anden Borger.

Bare der var nogen, der vidste det.

Ung Filosof
(nærmer sig atter).

Er det Telamon, I taler om?

Kryses
(Slaar ham fnisende paa Skulderen).

Se, der har vi min Yndlingsfilosof! Ham skulde man vælge (Filosofen gør sig fri). Det er sandt. I ved ikke, hvor jeg beundrer Eder. (Slaar patetisk ud med Haanden.) „Lys Tro paa Menneskene". „Vær en Mand. Stol paa dig selv". Det er ogsaa min Filosofi. Vi to, vi to er enige.

Filosofen.

Lad mig være fri. Abe!

Kryses.

Maa vi saa faa at vide, hvad det er for nogle Tanker.

(Gaar i det samme med et Skuldertræk.)

Filosofen

(til Borgerne).

Ja, ser I, Telamon vil udrydde Selvkærligheden. — Det vil jeg ogsaa — tildels. Jeg har vist sagt det ligesaa tidlig som Telamon. Men han ser mørkt paa Livet, han vil tilintetgøre det, og jeg er en mere lys og glad Natur.

En lille Mand

(kommer forpustet).

Har I hørt det. Har I hørt det? — Oinos er i Raadet.

Filosofen

Hvad skal han der?

Den lille.

Jeg ved ikke. Ingen forstaar det, men nogle har seet ham gaa derind. Han maa være bleven kaldet.

Borgere

(stimler sammen).

Oinos?

Den lille.

Andre siger, at han har trængt sig ind i Raadet og staar der og holder en dundrende Tale. Dørvagten kan høre det.

En Borger.

De finder da ikke pludselig paa at gøre ham til Konge?

En mager Mand.

Det er bare Vrøvl. Telamon bliver det, som det har været bestemt fra først af.

Den lille.

Oinos er den smukkeste Yngling i Riget.

En Borger.

Og klog ser han ud! Telamon kommer kun til at holde Formaningstaler, fordi vi ikke spiser Græs og drikker Vand.

Digteren Aisymnos

(en lys smuk Yngling, der spændt har lyttet til).

Hvis det bliver Oinos, saa kommer nok en og anden til at mærke det. Han ved alt om Styrelsen, baade ondt og godt.

Den magre.

Oinos, den Dreng!

Digteren Aisymnos.

Jeg vil bare sige at alle, der kommer i Nærheden af Oinos, elsker ham. Han kan vinde alle. Det nytter ikke: Der er ingen som Oinos. Børnene danser af Glæde, naar de ser ham.

Unge Mænd
(i Nærheden).

Ja! Javist! Lad os faa Oinos til Konge.

Kryses
(har nærmet sig).

Oinos er ikke ilde! Han kan drikke alle under Bordet, og han har engang givet mig en Dragt Prygl.

Første Borger.

Saa er han ingen Nar, hvad?

Kryses.

Jeg tør intet sige om Oinos. Stærk Mand! Stærk Mand! — Forøvrig kan det være, at han er Mand for at sætte Naragtigheden i System her i Landet. Det er det, der trænges til.

Den magre Mand
(pludselig rasende til den lille, med hvem han har samtalet).

Hører I ikke, at jeg siger det er noget Vrøvl.

Der er aldeles ikke Tale om Oinos. Jeg gik forbi og hørte intet.

Den lille Mand.

Det er jo ingen Grund.

Den magre
(stadig ophidset).

Jeg har ogsaa andre Grunde. I maa da vel tro mig, naar jeg siger det. — Uforskammet!

Forskellige Borgere:

Naaja, naar I ved det. —

Den lille.

Han har aabenbart Ret.

Den magre.

Se dér — dér kommer den ædle Telamon.

(Telamon kommer langsomt ind. Han ser træt og tungsindig ud. Alle hilser ham ærbødig. Han besvarer Hilsenerne kort og næsten vredladent og stanser i Forgrunden for sig selv.)

Den unge Filosof
(nærmer sig Telamon).

Jeg haaber, at I føler Eder glad paa denne Eders Hæders Dag.

Telamon
(ryster paa Hovedet).

Nej, jeg er ikke glad.

Filosofen.

Jeg ved, at I ikke bryder Eder om ydre Ære. Jeg er lykkelig over at finde denne Anledning til at bevidne Eder min Ærbødighed. Som I maaske véd, deler jeg ikke Eders Anskuelser; men det forhindrer mig ikke i at beundre Eder.

Telamon
(med et svagt Smil).

Da mit Skrift kom ud, hørte jeg ikke mange saadanne Ord.

Filosofen.

I véd dog vel, at en Del unge Mennesker har sluttet sig til Eders Lære.

Telamon.

Men hvor det dog er haabløst! Helst ønskede jeg, at jeg var langt herfra — og levede i Ørkenen, ukendt af alle. Hvorledes kan man være glad, hvor der er mange. I har ingen Øjne. Den har ingen Øjne, der kun ser Lege-

merne og ikke Sindene, deres skjulte Uorden og hæslige Urenlighed. **(Ser paa Kryses, der staar i Nærheden.)** Jeg lider ved at se et Menneske som han der. Og hvorledes er ikke de andre?

Kryses
(mumler).

Hoho min gode Telamon.

Filosofen

Eders Syn paa Verden er trøstesløst.

Telamon
(opflammende).

Nej ikke trøstesløst. Det er jo netop Trøsten, jeg bringer. — Ser I da ikke Menneske, at den Tillid til Døden, der bryder frem af Rædslen og alle vore Lidelser — det er den Trøst vi trænger til. Hvad mer har vi Behov? Det er saaledes. Jeg har prøvet det. Kan I da ikke. **(Han opdager at en Skare staar lyttende i hans Nærhed. — Bryder af og gaar skamfuld mod Baggrunden.)**

En Borger.

Forstod I, hvad han sagde?

En anden Borger.

Det lød højst mærkværdigt.

Kryses
(slaar ham paa Skulderen).

Javel, Javel! Mennesket er et naragtigt Dyr. Det praler af sine Lidelser (ler). For saa vidt kan man ogsaa kalde Mennesket et fornuftigt Dyr — for det nyder sine Lidelser! (Peger mod Baggrunden) Se, Broder Opites, der staar din Datter. Ser du, hvor Telamon gør Øjne til hende. Han ser paa en Gang helt blid ud.

Opites.

Vaas, Vaas! Gøre Øjne. Du ved jo, at Telamon præker den ugifte Stand.

Kryses.

Det er den bekendte Dyd af Nødvendighed, Broder — den eneste Dyd, der er bekendt. Der er ingen Lidenskab i ham, det er Sagen! Men gøre Øjne, akkurat saa megen Lidenskab har han, og saa gør han Øjne — naturligvis!

Opites
(strængt).

Fejlen er, at du aldrig har forstaaet, at Livet er Alvor, Kryses. Du tror, at alting er Spas og Løjer. (Han gaar mod Baggrunden.)

Kryses
(klør sig bag Øret).

Ak ja — det skønne Alvor. Med det faar man baade Hus og Penge og smaa Veninder — ikke sandt Opites. (Sukker dybt.) Gid jeg var alvorlig.

(Helena kommer frem sammen med Opites. Telamon nærmer sig til dem).

Telamon.

Det er Eders Datter, ikke sandt Opites (bøjer Hovedet for Helena).

(Kryses slaar bagfra Opites paa Skulderen og haler ham fnisende med sig. Opites mumler forvirrede Undskyldninger.)

Telamon.

Naar jeg har gaaet mine ensomme Ture, har det glædet mig at se Eders lyse Ansigt bag Havehækken.

(Helena nikker ligesom for sig selv.)

Telamon.

Vi har jo ogsaa mødt hinanden i Skoven. —
(Tavshed.)

Telamon.

Ved I, at det snart er et helt Aar, siden jeg saa Eder første Gang i Skoven.

Helena
(nikker).

Et helt Aar! — Men I ser altid saa tankefuld og bedrøvet ud, som om I ikke glædede Eder.

Telamon.

Jeg er dog gladest, naar jeg er alene.

Helena.

Jeg synes ogsaa, det er dejligt at være alene i Skoven! Fordi der er saa stille og svalt.

Telamon.

Se det! Kan I heller ikke lide Mennesker.

Helena.

Jeg kender saa faa. Moder, og jeg er mest alene. — Jo, jeg kan godt lide at være sammen med morsomme Folk. Men I foragter jo Menneskene.

Telamon
(smiler).

Naa! Hvem har sagt det?

Helena.

Moder. Hun siger ogsaa, at I er bedre end alle andre.

Telamon
(smiler).

Nej! nej! — hvorfor dog det.

Helena.

I kaldes jo for den hvide Mand, og I har givet næsten alt, hvad I ejer, til de Fattige.

Telamon.

Naa, hvad saa. Jeg har kun smaa Fornødenheder. Hør nu forresten. I maa ikke smigre mig mere. Det har jeg slet ikke godt af.

Helena
(ler).

Bryder I Eder om det. Det gør I vist ikke. I saa saa mørk og vred ud, da I kom ind, og alle hilste saa ærbødig paa Eder.

Telamon.

Det kan I vel ikke forstaa; men naar jeg kommer mellem Mennesker, saa er det, som om jeg skulde synke sammen af Sorg og Lede. Menneskene ved ikke selv, hvor usle de er. — Kun den, som er ensom, ser klart.

Helena
(beundrende).

I er anderledes end alle andre. Jeg vilde gerne lære af Eder (smiler). For I maa nu endelig ikke tro, at jeg kan forstaa det altsammen.

Telamon

Aaja Helena! men det er vanskeligt at lære. — I er saa ung og I glæder Eder vel ved at leve. Det er jo kun naturligt.

Helena.

Skal man da ikke være glad ved det?

Telamon.

Kan det nytte, at jeg svarer Eder? — Der er kun én Glæde, der er dyb og ren — det er Længselen efter Døden. Der er én Skønhed i Verden — Sorgen og den dybe Kærlighed til Menneskene, det er altsammen Længsel efter Døden. Har I aldrig anet ligesom en hellig Klarhed bag ved Alt. (Ser sig omkring.) Ved I at den vil vedblive, naar alt dette er forsvundet.

Helena
(knuger sine Hænder).

Hvor underlig — hvor underlig I taler!

Telamon

Der er Skønhed i dette Helena, men ogsaa Rædsel. Kun den kender Skønheden, der har følt Rædselen dybt (ser frem for sig og siger med sagte Stemme). Der er Dage, hvor mit Liv har en Skønhed som Solnedgangens, en mild sørgmodig Glæde og smeltende Farver i Sindet. Og der er Øjeblikke, hvor Glæden er vild og forforfærdelig. Det er som om Lynet flammer for mine Øjne, det er som om Mørket splittes og jeg ser dybt ind i det, det er skjult for Menneskene (vender Blikket mod Helena). Jeg skulde ikke staa og tale om dette.

Helena
(sagte).

Aajo tal!

Telamon
(dæmpet).

Ved I Helena, hvad jeg tror om Fremtiden? Langt, dybt inde i Fremtiden ser jeg en Slægt, der kun er Aand. Det er de rensede Sjæle, der for sidste Gang betræder Jorden. Deres Liv føles som et Nu. Det er som Baal, der tændes og stiger mod Himlen og glider smertelig frydefuldt ind i det evige Lys. — Da er det fuldbragt.

Helena
(staar bleg og tavs).

Telamon
(smiler).

Jeg skulde blot ikke staa og sige alt dette; men jeg ser saa sjelden Mennesker. Der kan gaa Maaneder hen, uden at jeg taler med nogen. — Men hvad kan det nytte. Kvinderne vil jo dog ikke høre paa saadant.

Helena
(ser bedrøvet spørgende paa ham).

Telamon.

Aanej! Se ikke saadan paa mig! (Inderligt) Jeg har aldrig nogensinde seet noget saa smukt som Eder. Første Gang jeg saa Eder, havde I Taarer i Øjnene, jeg ved ikke hvorfor. I skulde vide, hvor det gjorde mig ondt og godt paa engang (bryder af). Naa, jeg staar nok og siger Eder Ting, som jeg ikke burde, — nu tror jeg, jeg vil byde Eder Farvel.

Helena
(nølende og forundret).

Farvel! — —

Telamon.
(stanser).

Bryder I Eder om at tale med mig.

Helena
(ser alvorlig paa ham).

Ja, jeg har længtes efter at tale med Eder.

Telamon.

Helena, jeg ser det, og jeg vidste det. Fine Traade har spundet sig imellem os, naar vore Øjne mødtes. Er det ikke saaledes Helena? Er det ikke, som om vi havde kendt hinanden længe, længe.

Helena
(slaar Øjnene ned).

Det var ligesom vi kendte hinanden bedre, for hver Gang vi mødtes.

Telamon
(ser længe paa hende, saa udbryder han klagende).

Helena, Helena!

Helena
(gaar imod ham).

Hvad er det? — Hvad er det?
(Udenfor høres Hilraab.)

Telamon
(lytter).

Tys — de kommer (Han gaar mod Baggrunden og vender saa tilbage). Nu kommer de, Helena.

Helena.

Hvem? — Kommer de! — og nu skal I vælges til Konge.

(Hilraabene nærmere.)

Telamon.

Der er de!

Helena
(slaar Hænderne sammen).

Aa — det bliver dejligt.

(Oinos kommer hastigt. Gaar hen til Telamon uden at bemærke dem, der hilser ham.)

Telamon.

Naa, er det dig Oinos. Goddag. Kommer Kongen ikke. — Jeg hørte Hyldningsraab.

(Helena trækker sig tilbage.)

Oinos.

Ha—ha! Det var mig, de hyldede.

Telamon.

Var det dig!

Oinos.

Krænker det din Ærgerrighed. — Nej, det er jo sandt. Du giver dig ikke af med saadant. Ja, det var mig, de hyldede. Et Par af mine Drikkebrødre, der ikke har seet mig i en og tyve Dage, sprang højt i Vejret af Glæde og raabte Hil! — Saa raabte Pøbelen ogsaa Hil, og saa skyndte jeg mig af alle Kræfter for at blive fri.

Telamon.

Det behagede dig dog vist.

Oinos.

„Hil" er meget godt og gør ingen Skade; men jeg synes ikke om at blive klemt og aandet ind i Ansigtet. Naa Telamon, du skulde vide, hvor jeg kommer fra.

Telamon.

Du har jo været paa Jagt.

Oinos.

Ja — jeg har været baade her og der.

Telamon.

Er du kommen til Staden i Dagens Anledning.

Oinos
(nikker).

Ja, i Dagens Anledning.

Telamon
(med et overbærende Smil).

Og skal formodentlig fejre den med Svir og Drik.

Oinos.

Hoho! — maaske.

Telamon.

Du straaler som altid af Nydelsesiver.

Oinos.

Nydelse ja. — Nydelsen er som bekendt det gode og det skønne. Nydelsen er det alvorlige! Tænk dig Dage som disse i Skoven. Der vælter Blomster frem af Jorden. Farver, Farver og Duft. En uhyre Fest! — Men skønnest af alt er det røde Skær. (Helena nærmer sig med Blikket fæstet paa Oinos.)

Telamon
(haanlig.)

Hvilket røde Skær?

Oinos.

Kan du ikke se det røde Skær over Alverden. Det røde, elskovsfulde Blod, der blusser i de grønne Blade og i de graa Stammer og i Pigernes Kinder — og i selve den brune Muld. Nej, men det ser du ikke!

Telamon
(ser koldt paa ham).

Har det aldrig sortnet for dine Øjne.

Oinos
(overgiven).

Skal du nu tale om Lig, Telamon?

Telamon.

Jeg taler helst ikke med dig, naar du svarer mig saadan.

Oinos.

Jeg vil engang gøre en Ende paa al denne Tale om Døden.

Telamon.

Fordi du frygter den.

Oinos.

Jeg frygter intet (opdager Helena, der lyttende staar i Nærheden). Hvem — hvem er I? (Bøjer hastigt Knæ.)

I kommer jo som lige ud fra den lyse Sol, medens vi taler om Lig.

Telamon.

Opfør dig dog sømmelig, Oinos.

Oinos
(smilende).

I er ikke vred paa mig, vel? — Jeg er Oinos.

Helena.

Saa I er Oinos? Eder har jeg aldrig —
(stanser).

Oinos.

Hvad vilde I sige nu?

Helena.

Aa, ingenting. — Eder har jeg aldrig seet før.

Oinos.

Jeg har heller aldrig seet Eder, og saa pludselig en Dag — saa seer to Mennesker hinanden. -- Men sig mig, er I virkelig født her i Staden mellem alle disse tøre, sure Mennesker.

Helena.

Vi bor i et Landsted ved Søen, nær ved Skoven.

Oinos
(nikker).

„I et Landsted ved Søen, nær ved Skoven“ — ja, det vil jeg tro.

Helena.

Og I har været paa Jagt — i de store Skove nu.

Telamon.

Han har moret sig med at dræbe i Skoven.

Oinos
(kaster med Hovedet).

Dyrene skal maaske ogsaa dø ved frivillig Død. — Men du skal se, de narrer os, Telamon. — Naar Menneskene er forsvundne, saa hitter Dyrene paa at blive Mennesker, og saa har vi Komedien gaaende igen.

Helena
(ler).

Telamon.

Jeg vil ikke tale med dig. (Han gaar tilvenstre, idet han tilkaster Helena et vredt Blik.)

Oinos.

Hvad I dog har for en prægtig Latter. — Men nu ser I forstemt ud. Jeg afbrød Eders

Samtale. (Han slaar ud med Haanden.) Nuvel. Vi ses igen. (Han gaar mod Baggrunden.)

Helena
(der har staaet raadvild, nærmer sig Telamon).

Hvorfor er I vred.

Telamon
(lidenskabelig).

Jeg taaler ikke, at I ler af hans dumme Ord.

Helena.

Hvorfor? — Er han ikke god?

Telamon.

God aajo — nej ikke god! han er letsindig og forfængelig, — og for Kvinderne er han farlig.

Helena
(gaar pludselig helt hen til Telamon og siger i stærk Bevægelse).

Jeg vil aldrig — aldrig holde af nogen anden end Eder, hvis I bryder Eder om mig.

Telamon
(viger tilbage).

Tys, tys —

Helena
(som før).

Aa, de mange Mennesker. — Hvad skal de være her for.

Telamon.

Tys, tys! Helena.

Helena

(ser spørgende paa ham).

Telamon.

(Betragter hende et Øjeblik næsten med Uvilje, saa stryger han sig engang smertelig med Haanden over Panden.)

Helena.

Hvad er det? Er I syg?

Telamon

(langsomt).

Nej, Helena. — Men jeg tror Kærligheden er skønnest, naar den er som en fjern Drøm. Men det forstaar I vel ikke?

Helena.

Hvorfor fjern. Bringer den da ikke Mennesker nær til hinanden.

Telamon.

Jeg tror, det, Mennesker kalder Kærlighed, fjerner dem fra hinanden. — Helena, jeg har drømt Drømme saa skønne, at Ord vilde smudse og vanhellige dem. Blot Livet ikke faar dem til at blegne.

Helena.

Jeg forstaar intet.

Telamon
(indtrængende).

Mellem Bjergene er der et Tempel, hvor gode Kvinder lever. Der har jeg drømt mig dig. Der vilde jeg være dig nær i mine Tanker. Lige til Døden, Helena! Og i Døden forenes de rene Sjæle. Tro det! Jeg tror, at det er Sandhed.

Helena
(stærkt bevæget).

Dette forstaar jeg ikke. Dette kan jeg ikke svare paa. Fjernt fra alle, som jeg holder af — hele Livet. Saa lærte jeg Eder jo slet ikke at kende.

Telamon.

Kender vi da ikke hinanden? Har vi ikke altid kendt hinanden? Jeg vilde gaa der forbi hver Dag og se dine Øjne. — Dine dejlige Øjne, Helena.

Helena
(som før).

Slet ingen kende — slet ingen være god imod!

Telamon.

Nej, se ikke saadan paa mig! Som om du ikke holdt af mig. Jeg slipper dig ikke Helena. — Dette maa ikke gaa i Stykker for mig. Aa, giv mig din Haand (tager hendes Haand). Ogsaa jeg har længtes! Den brænder! — Din kære Haand! (Slipper den hurtig, da han ser Oinos fulgt af Opites nærme sig.)

Oinos
(betragtende Helena).

Jeg tror, det er første Gang, jeg har set Telamon tale med en Kvinde.

Telamon
(forlegen).

Vi taler ikke om saadant, som du tænker dig.

Helena
(ser forvildet fra den Ene til den Anden).

Jeg vil gaa nu — jeg vil ikke være her længer. — Saa mange Mennesker (vil gaa).

Opites.

Snak, Barn. Nu kommer Kongen strax. Hvad er nu det for en Grille (vendt mod Telamon). Undskyld hende. (Helena følger Opites rundt i Salen.)

Oinos
(følger hende med Øjnene).

Da jeg var i Skoven, saa jeg en gylden Hind.

Telamon.

Den dræbte du vel!

Oinos.

Nej! (som om han river sig løs fra en Tanke.) Svar mig Telamon: Du ønsker jo ikke Magten?

Telamon.

Det ved du.

Oinos.
(stærkt).

Saa giv Afkald paa den, Telamon. De forhandler endnu.

Telamon.

Hvad er der at forhandle. Det er jo kun tomme Ceremonier.

Oinos.

Giv Afkald paa Magten. Det er tidsnok, naar Kongen kommer, at du træder frem. Du ved, jeg har Evner, du tør ikke nægte det.

Telamon.

Jeg nægter ikke, at du har Evner, saaledes som Verden forstaar det.

Oinos.

Saa lad Verden gaa sin egen Gang. — I dette Øjeblik vælger de mellem dig og mig.

Telamon.

Hvad siger du? Aa, det Valg vil vist falde dem let.

Oinos.

Træd tilbage, Telamon.

Telamon.

Derom er der ikke Tale, Oinos. Træde til-tilbage for dig! — Hvad du siger, er en Latterlighed. — Forøvrig maa de gerne vælge dig — mig er det ligegyldigt. (Ler urolig.) De gør det blot ikke.

(Hyldningsraab høres udenfor.)

Oinos.

De kommer.

(Forhænget trækkes tilside. Trapperne sees tæt besat med Mennesker. Saa langt Øjet naar, Menneskehav.)

Kongen
(bestiger Tronen).

Min Beslutning kender I. Tiden er kommen. Gammel og svag nedlægger jeg Magten. Skæbnen har ikke skænket mig nogen Søn, men Landet har frembragt ypperlige Sønner. Vor Beslutning er fattet. Maaske vil den komme nogle uventet.

(Telamon gaar blegnende et Skridt tilbage.)

Kongen.

Oinos, min Søn. Dig kaarer jeg til Konge.

Oinos
(raaber).

Mig — Konge — Fa'r! (Slaar ud med Haanden.) Se, det kan jeg lide! (Løber hurtig hen og kysser Kongens Haand.)

Kongen.

Oinos, min Søn. Du er ung og du har Fejl! Men som jeg har seet dig idag, synes det mine gamle Øjne, at du er den ypperste iblandt os. Oinos min Søn! Døden venter mig. Alderen har krummet min Ryg og gjort mit Haar hvidt. Du vil gøre mine sidste Dage glade. (Overvældet af Bevægelse.) Oinos, min gode Dreng! Du vil glæde en gammel Mand og dig selv og os alle.

(Trykker ham til sit Bryst.)

Digteren Aisymnos
(træder frem. Taarer strømmer fra hans Øjne, og han raaber.

Hil, Hil Kong Oinos!

Alle.

Hil, Hil Kong Oinos!

Kongen.

Og du Telamon, for hvem vi alle nærer Ærbødighed — om dig ved vi, at ingen Følelse af Bitterhed vil finde Vej til dit Hjerte. — Selv har du tit sagt det, at du kun nødig og tvungen af Nødvendigheden vilde lægge Magtens Byrde paa dine Skuldre. Lev som før i Ensomhed. Menneskenes Maal er forskellige. Uddan din høje Aand til din Sjæls Tilfredsstillelse og som et Eksempel for os andre.

Telamon
(bøjer sig bleg og mumler uhørlig).

Tak.

(Oinos lader Blikket glide udover Mængden. Gaar et Skridt hen imod Telamon, men stanser, da han ikke kan fange hans Blik. Derefter ser han paa Helena, der staar i Nærheden af Telamon. Hun træder uvilkaarlig et Skridt frem mod ham, men skjuler sig angst, da hun møder hans Øjne.

Oinos
(slaar ud med Haanden og siger sagte).

Kvinder og Mænd. Vær hilset!

Et Medlem af Raadet
(træder frem og slaar sig for sit Bryst).

Det vil jeg sige Eder alle, at vi er overrumplede! Oinos har trængt sig ind i Raadet og med voldsomme Ord og Trusler har han tvunget disse svage og vankelmodige Mænd til at vælge sig. Overrumplet er vi. Jeg nedlægger min Værdighed.

En anden af Raadet
(træder frem).

Ja, Borgere! Vi er overrumplede. — Hvad ved vi om de Meddelelsers Sandhed, hvormed Oinos forskrækkede de svage og vaklende. — Jeg nedlægger min Værdighed.

En tredje af Raadet
(træder frem).

Jeg ogsaa! Jeg nedlægger min Værdighed.

Oinos
(slaar ud med Haanden).

Ja, gør saa det! Og Tak skal I have dertil! — Ja, jeg har gjort det — jeg har handlet i Hast, ti først imorges fik jeg min Faders Underretning. Men jeg siger Eder alle, at det var nødvendigt. Jeg har gennemkrydset Riget. Der

er Oprør i Gære i de store Byer, og ved den nordlige Grændse ruster vore Fjender sig. — Her trænges en kraftig Haand, der kan handle og ikke blot en dyb Tanke, der forsvinder i Dybden. Mange frygter Haanden; men ingen Tanken. — Skamløs Bestikkelighed hersker mellem Embedernes Forvaltere. De skal frygte! Folket sælger sine Stemmer til den, der byder højest. De skal frygte! Alt dette ved jeg. Men I ved det ikke. Ja, jeg har overrumplet Raadet, men jeg tager Ansvaret. — Og du Telamon, du vil give mig Ret, før lang Tid er gaaet. — I vil alle give mig Ret! Hvad der er sket, er godt, og jeg tager Ansvaret!

(De tre Raadsherrer gaar.)

Kongen.

Du taler Sandhed, Oinos **(vendt mod Telamon)**. Og du Telamon, ønsker du intet at sige?

(Der opstaar Uro et Sted i Salen. Der hysses. Lydløs Tavshed indtræder.)

Telamon

(mumler nogle uhørlige Ord).

Stemmer.

Tal højere! Tal højere!

Telamon
(med svag Stemme).
Jeg bøjer mig — gerne — for Skæbnen.

Stemmer
(bagerst i Salen).
Hvad sagde han? Tal højere! Højere!

Telamon
(tier).

Kongen.
Telamon sagde, at han med Glæde vil bøje sig for Skæbnen (vendt mod Oinos.) Kom Oinos. Ræk mig din Haand! Nu vandrer vi gennem Staden, at alle kan se sin unge Konge, min ypperlige Søn.
(Kongen og Oinos gaar ledsaget af Mængden, modtaget og fulgt af Hyldningsraabenes Brusen.)

Kryses.
(bukker dybt for Telamon, idet han gaar ud og siger).
Maa jeg lykønske Eder. — I vilde jo saa nødig. (Han gaar. Tilbage staar Telamon, bleg, vaklende med sammenbidte Tænder.)

Helena
(Træder frem bag en Søjle — gaar angst henimod Telamon og hvisker).
Telamon, er du bedrøvet?

Telamon
(opfarende).

Bedrøvet!

Helena.

Telamon! Telamon! — Hvad bryder du dig derom. — Og mig har du jo. Jeg vil gøre alt, hvad du beder mig om.

Telamon
(mumler med sammenbidte Tænder).

Den Dreng! — En Pralhans, der skriger og skraaler.

Helena.

Telamon — tys Telamon. Tal ikke mere. Du fortryder det — Aa, Telamon!

Telamon
(ser paa hende).

Hvad vil I. Gaa hellere. Lad mig være ene (ler tvungent). I forstaar, det overraskede mig lidt. Var her nogen? (Ser sig omkring).

Helena
(ser angst paa ham).

Hvordan?

Telamon

Var her nogen, — der saa mig — nu?

Helena
(ryster bedrøvet paa Hovedet).

Nej!

Telamon
(ser mistroisk paa hende).

Har jeg — sagt noget?

Helena
(som før).

Nej, ingenting.

Telamon
(aandsfraværende).

Naaja — naaja. — Jeg gaar hjem nu (gaar vaklende).

Helena
(næsten hviskende).

Maa jeg ikke følge dig.

Telamon
(hører ikke; men gaar).

Helena
(Stirrer efter ham. Støtter sig saa mod en Søjle med lukkede Øjne som i stor Smærte. Hun hvisker langsomt.

Han brød sig slet ikke om mig. — At vi kunde være saa helt fremmede.

Tæppet.

Anden Akt.

En Vej langs en Have med store Træer og blomstrende Buske. Til Venstre i Baggrunden et stort hvidt Hus, der tilhører Opites. I Forgrunden frodigt Grønsvær. En mægtig Eg tilhøjre. Bag Haven skimtes Havet. En Æresport er rejst over Vejen tilvenstre.

Telamon

(gaar over Vejen. Ser ind i Haven, gaar ud og kommer straks efter tilbage. Da der høres Stemmer udenfor, stiller han sig bag det store Træ, saa han ikke kan sees fra Vejen. En Flok Karle og Piger kommer ind).

Første Karl.

Se, der er en Æresport igen.

En Pige.

Den har Opites ladet rejse.

Anden Karl.

Naada — der bliver nok Stas i Skoven idag.

Første Karl.

Ja, det kan Kong Oinos nok fortjene, saadan som Fjenderne løb, da de saa ham.

Anden Karl
(ler).

Havde det været Piger, saa var de nok ikke løbet.

Første Karl.

Og han havde vel været Mand for at tage dem allesammen.
(Pigerne fniser).

Tredje Karl.

Der skal være tolv stegte Okser paa Spid i Skoven.

Fjerde Karl.

Og vældige Tønder med Vin.

Første Karl.

Ja, det bliver en Fest!

Anden Karl.

Naar man har en Konge, som Guderne beskytter, saa kan man nok holde Fest.

Tredje Karl.

Ja, hvem der var ham!

Første Karl.

Vi kan være glade, at vi ikke fik ham — hvad er det de kalder ham?

Første Karl.

Filosofen. Han er jo tosset!

Anden Karl.

Naa — han har nok ærgret sig!

Tredje Karl.

Hurra for Kong Oinos!
(alle ud, idet første Karl synger).

Sang.

Det var en Dag saa let og lys,
som vilde Jorden flyve
til Himlen med et Vellystgys
og give Skyerne et Kys
og give Solen tyve.
Og saa langt længer flyve.

Telamon
(kommer frem. Ser efter dem. Trækker paa Skulderen. Gaar urolig frem og tilbage. Stanser og ser op mod Himlen, idet han sagte mumler).

Aa, Himmel, du rene blaa. Giv mig lidt af din Renhed. Giv mig lidt af din ligegyldige Ro. Lad mig være fri for at hade og misunde. Jeg vil ikke være saa ringe. (Han har løftet Hænderne halvt mod Himlen. Nu lader han dem fortvivlet synke). Det nytter ikke. Fuld af Galde og Had! Det er mig! (Jamrende.) Misundelig, misundelig! Det er mig! Saaledes er jeg! — Ussel, den usleste af alle! — Jeg har faaet Gift i Hjertet! — (Ser mod Huset. Lytter). Helena!?

Kryses
(træder ud af Huset).

Goddag, Telamon. Er I ude at gaa?

Telamon
(forvirret).

Jeg er paa Hjemvejen. Jeg har været i Skoven.

Kryses

Nej, har I det. — Jeg kommer inde fra min Broder Opites. Den smukke Helena sidder ved Væven.

Telamon.

Hvorledes har Eders Broder det?

Kryses.

Jo Tak! Helena har det godt. Hun saa ellers lidt bedrøvet ud.

Telamon.

Bedrøvet?

Kryses.

Naaja, men det var min Broder, I spurgte om. Min Broder tæller sine Penge og græder over min Gæld. (Med klynkende Stemme) Er det ikke Synd, at et stakkels forældreløst Barn, som jeg, skal være henvist til en ond og haardhjertet Broders Naade.

Telamon
(venlig).

Naa, han er jo rig. Han bør vel neppe tage sig saa nær af Eders Gæld.

Kryses
(truer med Fingeren).

Ikke et ondt Ord om min Broder, siger jeg. Ikke et ondt Ord! Jeg agter ham højere end de himmelske Magter. De laaner mig ingen Penge. — Min Broder og Kong Oinos dem agter jeg!

Telamon
(trækker utaalmodig paa Skulderen).

Kryses.

Jeg har forresten ogsaa stor Agtelse for Eder, en saa haardt prøvet Mand.

Telamon.

Er jeg saa haardt prøvet?

Kryses.

Aa nej. I føler Jer vel kun lykkelig. Lever i Ensomhed med Eders egen Sjæl og ler af Mængdens Foragt.

Telamon

Foragt!

Kryses.

Ja, er det ikke oprørende? Disse lumpne og uvidende Mennesker siger, at den hvide Mand blev grøn af Had og Misundelse, da Oinos kaaredes til Konge.

Telamon

Hvem siger den taabelige Løgn?

Kryses.

Ja, er det ikke oprørende. Alle siger det. Alle, forsikrer jeg Eder. Alle (bukker) undtagen jeg.

Telamon
(dirrende).

I vil fornærme mig, men I saarer mig ikke.

Kryses
(slaar ham paa Skulderen).

Jeg fornærme Eder — jeg — jeg! Eders eneste Ven!

Telamon

Rør ikke ved mig!

Kryses
(ængstelig vigende).

Nej, nej, nej! Telamon! Det er Alvor. Jeg har stor Agtelse for Eder. (Puster befriet ud). Himlen bevare mig vel. Jeg troede næsten, I vilde prygle mig. (Fnisende.) Forøvrig kan I stole paa mig — jeg sætter Eder højere end de Fleste.

Telamon.

Tror I, jeg bryder mig om, hvad I mener.

Kryses.

Ikke? Mon ikke? — Men forøvrig maa I indrømme mig, der er noget særligt ved Oinos. Det er en flink Dreng!

Telamon
(med et kunstlet Smil).

Det indrømmer jeg gerne.

Kryses
(svagt fnisende, men med Overbevisning).

En flink Dreng! Der er Kraft i ham. Jeg tror næsten, han er en Mand. Hvad? Oprørerne fængslede han, før de fik gjort Oprør. — Og saa gaar han hen og gør dem til Soldater, fordi han ved, det er modige Mænd.

Telamon

De Kæltringer!

Kryses.

Modige Kæltringer, Telamon! — Og i Spidsen for dem gaar han til den nordlige Grænse, og Fjenden falder ham straks for Fode.

Telamon.

Jo — han er vist dygtig til at slaas.

Kryses.

Ikke blot til at slaas, kære Telamon! Nu „udrenser“ han Staten. Uredeligheden og Udygtigheden er ikke længer fuldt saa misundelses-

værdig, og Ungdommen kommer frem. (Fnisende) Der er Haab for mig ogsaa nu.

Telamon.

Jeg har ikke ment at nedsætte Oinos.

Kryses.

Nej, naturligvis! — I beundrer og elsker ham, som jeg.

Telamon.

Jeg gør hverken det ene eller det andet. Alt dette er mig ligegyldigt.

Kryses
(Slaar storartet ud med Haanden.)

Ja, Ligegyldigheden skal man bevare. Den ophøjede Ro. Farvel, Telamon. I skal hjem, og jeg skal til Skoven og se paa Festforberedelserne. (Rækker ham Haanden).

Telamon
(tager hans Haand).

I skulde dog ikke dømme fuldt saa skævt om Mennesker, som I ikke kender og ikke forstaar.

Kryses.

Naa ja, vi kan jo lære hinanden bedre at kende. (Smiskende). Jeg vil saa gerne forstaa Eder, kære Telamon. Jeg kan følge Eder hjem, saa

drikker vi et Glas Vand og taler sammen om de højeste Ting. (Klør sig bag Øret). Helena kommer alligevel ikke ud i Haven.

Telamon
(lader, som han ikke hører).

Kryses.

Men det interesserer Eder vel ikke. Og her har jeg gaaet og bildt mig ind, at I havde et godt Øje til den lille Helena.

Telamon.

Jeg nærer Venskab for Helena, og jeg vilde gerne, at hun skulde slutte sig til Templets Kvinder.

Kryses.

Ja, det er jo sandt. Tænkte jeg det ikke nok. Helena har mumlet for sin Moder om at forlade denne Verdens Glæder. — „Hvorfor?“ spurgte Moderen. Saa fik hun det sædvanlige Sludder om, at alting var saa sørgeligt. Saa det var ikke andet, I vilde. Hm, det bliver vist ikke til noget. I er jo heller ikke nogen ubetinget Skønhed, vel? Synes I vel selv, og saa kom der nok en Mand med et Par smukke Øjne i Vejen.

Telamon
(ser hastig spørgende paa ham).

Kryses
(fnisende).

Saa I hende den Dag, da hun talte med Oinos. Forleden — paa Eders Hædersdag. Det lille Skind, hvor var hun urolig.

Telamon.

I ser med smudsige Øjne. Saadan er Kvinderne ikke.

Kryses.

Ikke? — Jeg troede det var os to, der var saa storartede, at vi foragtede dem.

Telamon.

Foragt er et dumt Ord. Men at I vil tale saaledes om Eders Broderdatter i en letsindig Spøg.

Kryses.

Jeg sagde dog for en Gangs Skyld ikke et ondt Ord.

Telamon.

Men at I vil sige saadant kun for Spøg — om Helena.

Kryses
(fnisende).

Ja ja, det var Spøg. Trøst Jer. Jeg ved ingen Ting. Men for at tale om noget andet. Forleden Dag drillede jeg den lille Helena med Oinos. (Tier en Stund). Naa Telamon. Er I nysgerrig. Kan en stor Filosof blive nysgerrig? — Jeg sagde til hende: „Du skal tage dig i Agt for denne Oinos, lille Helena. Han er farlig for de smaa Piger,“ sagde jeg. „Ved Du hvad han gør? Han kysser dem, Helena,“ sagde jeg, „og de kan slet ikke blive vred paa ham.“

Telamon.

Saadan skulde I ikke spøge med en ung Pige.

Kryses.

Ved I, hvad hun svarede. Jeg hader Oinos, sagde hun med dirrende Stemme. Dirrende! — Ja, I ved nok, Telamon, naar Pigebørnene hader. Hun blev ogsaa straks forskrækket og bad om Forladelse for sine stygge Ord. Hun er nemlig en sød, god, alvorlig, lille, dum Pige. (Gaar et Par Skridt tilbage og siger fnisende, idet han holder Hænderne afværgende frem for sig). Nej, I skulde ikke blevet saa grøn i Ansigtet den Dag, Telamon. Det er Sagen. I skulde sunket Galden og set glad ud, saa

havde Oinos maaske ikke været fuldt saa straalende for alle de smaa Piger. Nu sukker de for ham. — Allesammen! Men Helena mest.

Telamon

(vil gaa, men vender sig og siger haanende).

Hvad I dog maa have for en hæslig Sjæl.

Kryses

(sukker).

Ak, ja — jeg troede dog en Gang, at jeg var saadan et godt Menneske.

Telamon.

Ha ha. Saa blev I vist bittert skuffet.

Kryses

(ser skarpt paa ham).

Derom er jeg vist ikke alene, Telamon?

Telamon

(tier et Øjeblik, men fortsætter saa som før).

I tror alle andre er ligesaa misundelige og fejge og lumpne som I selv.

Kryses

(bukker).

Hm. Jeg har vistnok rigeligt af alle disse

smukke Egenskaber, men jeg holder dog ogsaa meget af at beundre andre. (Smiskende). For Eksempel denne Oinos! I kender ham, ikke sandt? Det var ham, der blev valgt til Konge paa Eders Hædersdag.

Telamon.

I er jo bare en Hund, der bjæffer og slikker Hænder. (Gaar).

Kryses
(raaber efter ham).

Maa jeg ønske Eder en behagelig Ensomhed! Glem ikke at spytte Galden ud. (Vender sig. Hans Fnisen fortrækker sig til en Grimace. Saa sukker han en Gang dybt og gaar. Naar han er ude af Syne kommer Telamon tilbage).

Telamon
(stirrer en Stund ind i Haven. Saa hvisker han sagte jamrende).

Helena. Hvorfor kommer du ikke? (Der høres Stemmer udenfor. Telamon gaar hastig over Vejen og stiller sig atter bag det store Træ).

Oinos
(kommer fra Højre, fulgt af Aisymnos).

Denne Fest bliver smuk.

Aisymnos.

Sejersfesten! Du maa dog føle dig uendelig lykkelig nu, saa meget, som der er skeet.

Oinos.

Det er altsammen saa selvfølgeligt, som om det ikke kunde være anderledes — eller som om det var lang Tid siden, det skete. (Gaar henimod det store Træ, ser Telamon og brister i Latter).

Telamon
(træder frem).

Hvad ler du af?

Oinos.

Kære, hvorfor staar du bag det Træ?

Telamon.

Er der noget underligt i det?

Oinos.

Nej nej, selv en Filosof kan stundom være nødt til at træde bag et Træ.

Telamon.

Træet er stort og smukt. Jeg saa paa det. Agter du at blive her?

Oinos.

Om en Stund begynder Festen.

Telamon.

Festen! Det er jo sandt. Lad mig da ønske dig til Lykke.

Oinos.

Tak! (Lægger Haanden paa hans Skulder og ser paa ham). Telamon, du bærer ikke Nag til mig.

Telamon
(uvillig).

Nag — hvorfor?

Oinos.

Jeg har ikke seet dig siden den Dag.

Telamon.

„Nag", — hvor kan du tro. Jeg brød mig ikke om Magten, og jeg er glad over, at jeg blev fri for den. Det lader jo ogsaa til, at du har Held med dig. (Ubehersket). Over ét er jeg vred. Du vandt din Plads ved uærlige Midler. Dette nager mig ikke for min, men for din Skyld.

Oinos.

Mine Midler var ikke skjulte, og sig mig Telamon, hvad vilde du have gjort, hvis du var bleven Konge, som du ikke lige fuldt kan gøre nu.

Telamon.

Hvad vil du gøre selv?

Oinos.

Det ser du! — Og jeg vil gøre mere end det. Jeg vil prøve paa at gøre mit Liv til en lykkelig Stund for dette Folk.

Telamon
(haanlig).

En lykkelig Stund. Ord, Ord! og altid praler du. Du vil selv være stor, det er Sandheden.

Oinos.

Ja! (ler.) Det vil jeg!

Telamon.

Det gør det ikke bedre, at du ler. „En lykkelig Stund“, siger du. Livet vil lære dig noget andet. Skal jeg sige dig, hvad jeg vilde have gjort — just fra den højeste Plads, hvor alle kunde se mig? Jeg vilde have lært Menneskene ved mit Liv og ved mit Ord, at det intet gør, om de ikke er lykkelige og kun har det nødvendige. Jeg vilde lært de Rige at forstaa, at deres Rigdom er uden Værd og kun et Middel til Smerte. Jeg vilde lært dem alle, at Forfængeligheden og Magtsygen kun er en Latterlighed — Taabernes latterlige Lyst. Kun ét er fornødent. Sjælens Skønhed! Jeg vilde indgydt

Menneskene en stor Rædsel, der skulde bortskylle alle de hæslige Laster, der forvrider og forvansker dem nu. Jeg vilde lært Menneskene at elske hinanden, fordi alle har fælles Skæbne, Døden og fordi ingen staar den anden i Vejen, og ikke En har noget at misunde den Anden.

(Tier, undviger Oinos Blik og ser bort.)

Oinos.

Saa lær dem det nu. Det er godt, det er godt! Saa sørger jeg for de virkelige Ting og for Pragten tillige. Søjlerne, Telamon, og de store Haver med mørke Buske og glødende Blomster. Den fulde Fryd, der gør Hjertet rent. — For dig var Magten kun en Gift.

Telamon.

Jeg ser det paa dig, du tror det om mig. Du dømmer mig efter dig selv, hovmodige og selvkærlige Menneske.

Aisymnos
(dirrende).

Og saadan taler I til Oinos!

Oinos
(til Telamon).

Vi to forstaar ikke hinanden. Du elsker ikke

det, som jeg elsker. Du var altid en ensom Mand. Men jeg har holdt dig for en Mand og derfor har jeg beundret dig.

Aisymnos.

Saaledes har vi alle dømt om Eder, Telamon!

Telamon.

Nuvel, nuvel! Hvorfor forivrer vi os ogsaa! (Med frembrydende Varme.) Her er min Haand, Oinos. Tilgiv mig! Der kom noget bittert op i mig. Man har bedømt mig saa uretfærdig. (Atter bittert). Det er bleven vanskelig for mig nu at virke noget godt, naar Mængden kan raabe efter mig: Ham skal I ikke tro paa, han vil kun sit eget. Men jeg maa se ogsaa at bære det. — Jeg vil rejse herfra og søge en Ensomhed, der er dybere end den, jeg har kendt. — Farvel!

Oinos
(trykker hans Haand).

Farvel og lev vel!

Telamon
(nølende).

Du skal ikke til Festen endnu.

Oinos.

Endnu ikke.

Telamon

(med et lidt bittert Smil).

Nej, du skal vel komme sidst, naar alle er forsamlede, saa de rigtig kan se paa dig. Det hører vel med til Storheden.

Oinos

(Ser forbavset paa Telamon. Brister saa i Latter).

Ha ha! der gættede du rigtig.

Telamon.

Nu ja, Farvel! Tro ikke, at jeg vilde krænke dig. (Han gaar).

Oinos

(til Aisymnos).

Dette var godt.

Aisymnos.

At I blev forsonede.

Oinos.

Hvorledes var det ogsaa muligt, at Telamon skulde spilde Tiden med magtløst Nag. Snart har han glemt det helt. Maa ikke ogsaa alle Sorger og Nag forsvinde i den Lykke, som det er at leve. (Peger paa Træet). Hvor det Træ er prægtigt! (Han strækker sig i Græsset). De store Træer bærer

ikke Nag. De staar kun og nyder rolig og stolt. (Støtter sig paa Albuen). Kan du høre Græsset gro, Aisymnos. Kan du føle, hvor Træet lever. Der stiger Saft af Jord og Vand langsomt gennem Stammen op til det øverste lille Blad, og det suger Lys og Luft med hver Pore. — Fortryllende Lys og Luft! — Aa, hit paa noget, Aisymnos? — Hvad skal vi gøre for at faa noget stort og pragtfuldt ud af Menneskene?

Aisymnos.

Jeg synes egentlig, de er morsomme, som de er. Skønt —

Oinos.

Der gaar saa meget til Grunde. Vi maa samle alt, hvad der har Værd — alle dem, der har Sindets Rigdom og ikke blot bryder sig om Guld. Vi skal have et Øje paa hver Finger! — Jeg synes Menneskene er som blege, farveløse Myrer, men de skulde være som Guldbiller, Aisymnos — røde og grønne og blaa — og som flagrende Sommerfugle.

Aisymnos
(smilende).

Ikke som Sangfugle, Oinos?

Oinos.

Ja, syng for mig, Aisymnos. Musik er det bedste i Verden. Himlen maa vide, hvor den kommer fra. Hvis der ikke var Musik aller inderst inde i Verdens Midte, saa vilde Stjernerne ikke danse i Rummet.

Aisymnos.

Skal jeg synge Midsommervisen?

Oinos.

Ja — Midsommervisen!

Aisymnos
(stemmer sin Harpe).

Oinos.

Jeg er glad, fordi Telamon trykkede min Haand. (Ser paa sin Haand). For denne Haand ser du — det er en lykkelig Haand. (Ler). Nu pralede jeg igen.

Aisymnos
(rejser sig og synger til Harpen).

Højt fra Himlen et Væld af Guld
over Verden saa vide.
Hele Jorden har Favnen fuld,
Blomster vælder af frugtbar Muld.
Det er Midsommertide.

Kvinderne ere saa blide.

I det spraglede grønne Flor
Menneskelegemer hvide,
stærke, svulmende, frit de gror;
hersker over den hele Jord.
Mændene elsker at stride.

Kvinderne ere saa blide.

Alle Himle har nok af Guld,
Sole og Stjerner og Maaner.
Straaler varme i Hjertets Muld,
Blomster vælder i Rødt og Guld.
Sødt i Vellyst vi daaner.

Skam faa Hjerter, der graaner!

Purpurfarvet er Blod og Vin,
Kvinderne er ved vor Side.
Hvide Lemmer bag hvide Lin,
slanke Bægre for Blodets Vin,
Sølverbægere hvide.

Det er Midsommertide.

Oinos
(springer op).
Og hvad nu? — Hvorfor er Festen ikke be-

gyndt? Hvor bliver Ungdommen af? — Hvad skal man gøre, naar man hører saadan Sang, og der ingen Kvinder er?

Aisymnos
(ser beundrende paa ham).

Du ser ud, som om der ikke var Grænser for din Lykke.

Oinos
(spørgende).

Ikke Grænser? (Slaar over). Aa ja, Aisymnos. Der er en mægtig Lykke i mit Hjerte; for jeg føler mig stærk. Livet ligger foran mig som et stort spejlblankt, straalende Hav, og jeg kan svømme med min hvide Krop, hvorhen jeg vil, saa langt jeg vil, og saa dybt jeg vil. Det er en svulmende Følelse, Aisymnos; men kan du forstaa, at det ogsaa er en Lidelse?

Aisymnos.

Hvorfor en Lidelse?

Oinos.

Fordi jeg brænder, og altid maa jeg virke. Der maa kastes Ved paa Baalet, ellers fortærer det mig selv. — Og saa er der det, — du sagde det just! Glæden har ingen Grænse.

Aisymnos.

Har Sorgen da Grænse?

Oinos.

Den, der har Sorg, sidder stille og spørger ikke, hvor højt og hvor dybt. Men Glæden stiger og stiger, og der er ingen Grænse. Den naar ikke sit Maal. (Tager sig til Panden). Hvis den ikke brister.

Aisymnos.

Brister, Oinos?

Oinos.

Briste i Graad, Aisymnos, af vild Glæde.

Aisymnos.

Du ser ud, som om du led. Er der da ingen Hvile, Oinos?

Oinos
(studser).

Hvor skulde den være. (Slaar over). Men jeg trænger ingen Hvile. Jeg kan ikke sove om Natten, fordi jeg længes efter at vaagne.

Aisymnos.

For mig er Alting som en sød Hvile. (Smiler). Kun Kvinderne gør mig urolig.

Oinos
(stille).

Kvinderne! Kvinderne, siger du. Ved du, at der er én, jeg tænker paa. Hun stod som en Stjerne, tindrende af uroligt Liv, fordi hun ventede. Fordi hun stod og ventede paa Lykken. Aisymnos, dumme Dreng! Det er jo netop hos Kvinderne, der er Hvile.

En ældre Kvinde
(er ubemærket kommet frem i Haven. Hun raaber ind i Huset.)

Helena! Kom ud og hjælp mig. Jeg har ikke Tid længer.

Helenas Stemme
(indenfor).

Jeg kommer straks, Mo'r!

Kvinden
(bliver atter borte mellem Havens Træer).

Oinos
(der har vendt sig, siger med stille Glæde).

Helena!

Aisymnos.

Kender Du hende?

Oinos.

Den Dag, jeg blev Konge, saa jeg hende.

Aisymnos.

Oinos! Du bliver rød.

Oinos
(tankefuld).

At en Stemme kan være saa smuk, at den risler til Hjertet som en gylden Vin og gør det dobbelt saa stort, som det var. (Pludselig). Hvorfor var Telamon her?

Aisymnos.

Det ved jeg ikke.

Oinos.

Han kender hende.

Aisymnos..

Kryses har sagt, at han tror, Telamon vil faa Helena til at forlade sit Hjem og leve ved Templet.

Oinos.

Helena — aldrig i Verden!

Aisymnos.

Du kan jo spørge hende, naar hun kommer. (Ser hen ad Vejen til højre). Se henne i Skoven — der kommer et Ligfølge.

Oinos
(vredt).

Her skal jo være Fest. Hvad vil Ligfølget her!
(Helena kommer frem i Døren. Hun taler til nogen inde i Huset).

Aisymnos.

Ja, jeg vil se paa Ligfølget. Jeg ved ikke, hvad du vil. (Han gaar ud til højre).

Helena
(kommer frem. Stanser forskrækket, da hun ser Oinos. Hilser ærbødig og vil gaa).

Oinos.

Nej, hils mig ikke saadan, saa maatte jeg jo hilse Eder som forleden.

Helena
(Ser ligesom forfærdet paa ham).

Oinos.

Hvorfor ser I saaledes paa mig?

Helena.

Vil I tillade mig at gaa?

Oinos.

Aa nej, gaa ikke straks. Hvorfor vil I ikke tale med mig? Hvor skal I hen? Skal I til Skoven?

Helena
(med et svagt Smil).

Nej, jeg skal ikke til Skoven.

Oinos
(smiler).

Ikke til Skoven og ikke til Søen. Hvor herligt I har det her. (Ser paa hende.) Her blomstrer alting dobbelt rigt. (Peger ud over Vandet). Se, hvor spejblankt og luftlet Vandet ligger. Man faar Lyst til at springe ud og glide langt bort. Sig mig noget. Fortæl mig: Kan I svømme? I, som er en Pige.

Helena
(smiler).

Ja, jeg kan.

Oinos.

Er det ikke prægtigt?

Helena.

Jo, det synes jeg. Det er det morsomste, jeg ved.

Oinos.

Ligge paa Ryggen og skvulpe med Bølgerne som et stort hvidt Dyr, der er kommen langvejs fra og forfærder alle de smaa Fiske. Ja, det er prægtigt! Hvor skal I hen nu?

Helena.

Kun hen i Haven at plukke nogle Blomster.

Oinos
(nærmer sig hende).

Og jeg maa ikke følge Eder?

Helena
(Igen ligesom forfærdet).

Aa nej.

Oinos.

Helena! I kommer vel til Festen!

Helena
(sagte).

Det tror jeg ikke.

Oinos.

Er det da sandt, at I vil vende Ryggen til alle Glæder. Det maa I ikke.

Helena
(med et svagt Smil).

Hvorfor maa jeg ikke. Det var maaske bedst.

Oinos.

Det mener I ikke. Kom til Festen, Helena. Vi skal danse!

Helena
(ryster paa Hovedet).

Jeg tror ikke, jeg kommer.

Oinos.

I kommer! I kommer? Hvorfor skulde I ikke komme.

Helena
(bævende).

Jeg vil ikke til Fest — jeg er ikke glad.

Oinos.

Har I Hjertesorg, Helena?

Helena.

Hvorfor spørger I?

Oinos.

Fordi jeg gerne vil vide! — Nej I har ingen Sorg.

Helena
(famlende.)

Nej maaske ikke Sorg — men Verden er ikke saadan — som jeg troede. Menneskene holder ikke af hinanden. (Forvirret.) Nej jeg ved slet ikke. Jeg er vist kun for meget alene. — I maa ikke spørge.

Oinos.

Hvorfor ikke? — Hvad troede I da? (Ler overgivent.) Holder Menneskene ikke af hinanden? Nej vist gør de ej.

Helena
(tier).

Oinos.

Hvorfor svarer I mig ikke? — Er I bange for mig?

Helena
(vil gaa).

Oinos.

I skal række mig Eders Haand, før I gaar.

Helena
(staar ubevægelig.)

Oinos.

Ellers tror jeg, I er vred paa mig.
(Tager hendes Haand og ser hende ind i Øjnene.)

Helena
(skælvende.)

Nu maa jeg gaa. (Prøver paa at smile.) I maa ikke se saaledes paa mig.

Oinos
(slipper hendes Haand, gaar et Skridt tilbage. Saa frem imod hende igen.)

Helena
(angst.)
Aa vær god imod mig.

Oinos
(bedrøvet).
Var mine Øjne ikke gode?

Helena.
Jeg ved ikke. Jeg kender Eder ikke. I ved det bedst selv.

Oinos.
Mine Øjne vare ikke onde. (Ligesom i Drømme.) Men det ved jeg. Paa Eder vil jeg kun se med Øjne — saa gode. Det ved jeg, at naar vi mødes igen, saa vil jeg kun se paa Eder med Øjne — saa gode.

Helena
(bøjer Hovedet og gaar).

Aisymnos
(kommer i det samme).
Nu kommer Ligfølget, Oinos.

Oinos.

Ja lad det komme. Idag skal alle Sorger fejes sammen i en Sæk og druknes paa Bunden af Glæden.

Aisymnos.

Hvad gaar der af dig. Du ser saa vild ud.

Oinos.

Fortalte jeg dig, at da jeg var i Skoven saa jeg en gylden Hind.

Aisymnos.

En gylden Hind?

Oinos.

Solen strømmede nedover den gennem det grønne Løv, saa den lyste som gylden. Og jeg spændte min Bue for at ramme den.

Aisymnos.

Naaja.

Oinos
(jublende.)

Den gyldne Hind! Ved du, hvad den gjorde, Aisymnos. Den saa paa mig med to store Øjne fulde af vidunderlig Sorg og Angst — og stod ganske stille.

Aisymnos.

Ramte du den saa?

Oinos.

Jeg kastede Buen og løb efter den for at kærtegne den.

Aisymnos.

Fangede du den da?

Oinos.

Nej, nej, men jeg skal fange den, og den skal aldrig løbe fra mig.

Aisymnos.

Hvor vild du ser ud!

Oinos.

Men er det dog ikke prægtigt?

Aisymnos.

Hvad er prægtigt?

Oinos.

At der er Mennesker, der er anderledes end vi — ser anderledes ud — er anderledes skabt og føler anderledes end vi — og at de holder af os Aisymnos og gerne vil være sammen med os — og at de er saa smukke.

Aisymnos.

Hvad mener du?

Oinos.

Kvinderne mener jeg. Kvinderne, Aisymnos!

Aisymnos.

Der kommer Ligfølget. Lad os træde tilbage.

(De gaar mod Baggrunden.)

Oinos.

Hvem er død?

Aisymnos.

En lille Dreng.

Oinos.

Den dumme Dreng! Fejlen er hans!

Aisymnos.

Tag dig iagt, Oinos. Du ser ud, som om du kunde gøre det vanvittigste.

(Nu høres Sang udenfor.)

Sangen:

Fryd maa forstumme, Skønhed maa blegne
Latteren tie i Glædernes Hus.
Alt, hvad der lever, skal sygne og segne.
Staden vi bygger, skal styrte i Grus.

Oinos.

Hører du Aisymnos!

Sangen:

Jord! Du skal splittes i tusinde Stykker.
Slynges du skal fra din vanlige Kres.
Slet intet Øje skal se, hvor du dykker
ned i det dybe, hvor intet kan sees.
Sol! Du skal slukkes og drysse som Aske.
Verden! Din Glans er kun Skyggernes Maske.

Oinos.

Hører du Aisymnos! Men jeg skal lære dem noget andet!

(Nu kommer Ligfølget langsomt frem. Præster foran Baaren. Bag denne Moderen samt Mænd og Kvinder, gamle og unge, mange med smaa Børn ved Haanden.)

Aisymnos
(bøjer sig dybt).

Oinos.

Lad det fare Aisymnos! (Raaber til Præsterne.) I lejede Hængehoveder! Hvad græder I for?

(Ligfølget stanser midt foran Oinos. Forvirret Mumlen.)

Den ældste af Præsterne.

Hvem er I?

Oinos.

Jeg er En, der springer over Eders Hoveder? (Kaster sin Kappe og raaber.) For den gyldne Hind! (Han hopper højt over Baaren og vender sig raskt mod Præsterne.) Nu I!

Den Ældste.

Kaade Dreng, som frækt har krænket Døden! Forbandelse over dig.

Mængden bryder truende frem imod Oinos. Forvirrede Raab og Skrig. Moderen synker om. Børnene græder. Larmen stiger og stiger og samler sig i et mangestemmigt forbitret

Kor:

Forbandelse over dig!

(I dette Øjeblik høres Fløjtespil. En Skare festklædt Ungdom med Kranse af Roser og Violer i Haaret kommer fra venstre. I Spidsen dansende Fløjtespillere.)

Oinos
(raaber.)

Hører I Fløjterne. Idag skal Glæden stige mod Himlen.

Ungdommen
(jublende frem mod Oinos).

Hil! Hil Kong Oinos!

(Gennem Ligfølget gaar en Mumlen. „Det er Kongen!“ „Det er Kongen!“ Man trækker sig sky tilbage.)

Oinos.

Velkommen Venner med Blomster og Musik.

Ungdommen.

Hil! Hil Kong Oinos!

(De tager Kransene af deres Hoveder og kaster dem til Oinos, der bliver staaende midt paa Scenen, begravet til Knæerne i en Blomsterhøj.)

Oinos

(sætter en Krans paa sit Hoved og siger i Henrykkelse).

Tak for Eders Blomster! Roser gør Hjertet godt. Roser og Violer bringer Taarer i vore Øjne. Musik og Blomster! Paa Strømme af Toner og Duft bæres vi frydefuldt gennem Livet. Venner! Venner! Hører I mig! Idag skal Glæden stige mod Solen og aldrig dø ud. O du Livets guddommelige Fryd — salig Skønhed under Himmelens Stjerner! (Vender sig mod dem i Ligfølget, der med truende Blikke betragter ham.) Men Mørket vil vi ikke taale, og Mørket vil vi forbande. Se Menneskets Vilje skal herske paa Jorden, og Menneskets Vilje skal tusindfold styrkes! (Med stigende Vildskab.) Intet over den og intet imod den! Vældig, vældig er Livets Kraft, vældig er Purpurgløden i vore Viljer! Hører I mig! Nu

taler Livets Ild igennem min Tunge. For jeg vil aldrig dø.

(Vender sig mod Ungdomsskaren. Ængstelig Stilhed er falden over den).

Oinos
(knuger Hænderne mod sit Bryst).

Kan I da ikke fatte mig. Kan I ikke følge mig. Nu bryder jeg mig igennem højt mod Solen. Lad Bjerge falde over mig. Jeg rejser mig igen!

Telamon
(kommer under dette hastig. Han trænger sig frem til Forgrunden, ser Ligfølget, dem der har samlet sig om den besvimede Moder, Ligbaaren, der staar paa Jorden og dem, der med truende Blikke stirrer paa Oinos.)

Telamon
(raaber).

Oinos, hvad har du gjort?

Den Ældste.

Kong Oinos har haanet Sorgens Fred. Kong Oinos har krænket Døden.

Telamon
(mod Oinos).

Da vil den ramme dig haardt!

(Enkelte forbitrede Raab: „Døden, Døden skal ramme ham.“ Der tysses og tysses.)

Oinos

Telamon, Telamon. Hvorfor er du ond.

Telamon
(undviger hans Blik).

Du har handlet Uret.

(Tavshed. Da høres en Kvindes Hulken. Moderen er kommen til sig selv og knæler ved Baaren).

Den Ældste
(stille til Oinos).

I taler om Glæde — og her er kun Sorg.

Oinos
(gaar hastig mod Moderen og siger sagte).

Er I ulykkelig?

Moderen
(hulker).

Oinos
(sagte).

Og jeg kan slet ikke hjælpe — og min Glæde har Skylden.

(Han stryger sig engang over Panden. Ser sig om. Alle undviger hans Blik.)

Oinos
(som før).

Og — alle flygter I for mig — (vendt mod den ældste af Præsterne.) Dit Haar er hvidt og dine Hæn-

der skælver — og dine Øjne rinder (med frembrydende Fortvivlelse).) Du lyver! Gaa bort! Gaa bort!

Den Ældste.

Jeg skal snart dø, Herre Konge, da gaar jeg bort.

(Han trækker sig tilbage i Mængden.)

Helena

(kommer i dette Øjeblik. Hun spørger forfærdet, hvad der er skeet.)

Oinos

(ser Helena og udbryder henrykt).

Helena! Din Skønhed jubler som en Juvel i Solen. Giv mig din Haand. Lad de andre dø! Vi to skal leve!

Helena

(skjuler Ansigtet i sine Hænder).

Oinos

(mørkt).

Du ogsaa Helena. (Han stryger sig atter med Haanden over Panden. Saa strækker han Hænderne mod Himlen og siger i Fortvivlelse.) Forstaar I da ikke. Der er en Glæde, der stiger og stiger! Hvor vil den hen? Helt ind til Verdens Hjerte! Men der er ingen Grænse. Den naar ikke sit Maal.

Den Ældste
(peger paa Ligbaaren).

Her er Grænsen!

Mange Stemmer
(i mumlende Kor).

Her er Maalet!

Oinos
(vakler. Skjuler Ansigtet i sine Hænder og hvisker hæst).

Den brast.

Aisymnos
(styrter frem til Oinos).

Kongen er syg. Gaa bort Alle! — Gaa bort?

(Ligfølget og Festskaren blandes. Under sagte modfalden Hvisken gaar alle undtagen Telamon og Helena langsomt ud.)

Aisymnos
(støtter Oinos).

Oinos! — Kom til dig selv. — Oinos!

Oinos
(ser dem, der gaar).

Det bliver altsammmen borte. Se Skyggerne. Nu lister de sig bort. — Det nytter ikke Aisymnos! — Det brast. Se dog! Se Skyggerne. Kødet raadner fra Benene — og det er

altsammen intet. — Aa! Kval! (Tager sig fortvivlet til Panden.) Men hvad var det dog, jeg vilde! Forstaar du Aisymnos — det forfærdelige. Jeg vilde favne hele Verden, (ser jamrende paa sine Hænder) og saa blev den borte mellem mine Fingre.

Aisymnos.

(fører ham ind i Huset. Oinos følger viljeløst.)

Helena

(staar bleg ligesom stivnet).

Telamon.

(nærmer sig hende).

Helena! Endelig finder jeg dig.

Helena

(ser fortvivlet paa ham).

Gaa ind til ham! — Hjælp ham!

Telamon.

Vel fortjent var dette.

Helena

(med flammende Øjne).

Du er ond!

Telamon
(haanende).

Jeg elsker ham ikke som du, Helena. — Min prægtige, trofaste Helena!

Helena
(stamper i Jorden).

Hvad staar du dog og taler.

Telamon
(helt hen til hende).

I otte lange Dage har jeg søgt dig. — Nu slipper jeg dig ikke.

Helena
(vrider sine Hænder uden at høre).

Telamon.

I otte lange Dage! — Du er det eneste, jeg klamrer mig til nu.

Helena.

Hvor dette var forfærdeligt!

Telamon.

Hører du Helena. — Nu elsker jeg dig. — Ja! jeg hader ham og elsker dig og begærer dig!

Helena
(brister i Graad).

Hvorfor taler du dog.

Telamon.

Er det over mig, du sørger Helena?

Helena.

Nej, nej, nej! Over Oinos!

(Hun gaar imod Huset.)

Telamon
(gaar skælvende frem paa Vejen. Han mumler med sammenbidte Tænder).

Jeg skal ikke savne dig, Helena. Der er vanvittig Lyst tilbage endnu.

Kryses
(kommer ud af Huset).

Nu føres Kong Oinos som en Skygge til Slottet. Her bliver nok ingen Glædesfest idag. For denne Mand — han blev gal af Glæde.

Telamon
(studser).

Gal?

Kryses.

Det ser saadan ud.

Telamon.

Det var hans Hovmod og Dødsrædselen, der gjorde ham gal.

Kryses

(gaar hen, lægger Haanden paa hans Skulder og ler ham ind i Øret).

Haha. Saa kan den hvide Mand maaske dog blive Konge!

Telamon

(Gør sig fri og gaar hastig).

Tæppet.

Tredie Akt.

Et mørkt Værelse, hvis Baggrund lukkes af et Forhæng. Oinos sidder sammenkrøben i en Krog. Den gamle Konge og Telamon kommer fra venstre. De staar et Øjeblik tavse og betragter Oinos.

Telamon
(dæmpet.)

Han sover.

Den Gamle.

Jeg tror ikke, han sover. Han sidder sammensunken i sig selv. — Men det er dog godt, at der er falden Ro over ham.

Telamon.

Var Natten ond.

Den Gamle.

Den hele Nat har han gaaet frem og tilbage og jamret sig. Af og til skreg han af Rædsel. (Aander tungt.) Aa — ja. Dette har været en haard Nat for mig. — Han har lidt forfærdelige Kvaler.

Telamon.

Det er meget sørgeligt.

Den Gamle.

Tvivler du paa, at han vil blive helbredet.

Telamon.

Jeg ved det ikke.

Den Gamle.

Jeg tror ikke, at du tvivler. Oinos er saa stærk. Jeg skal sige dig noget. Jeg tror, hans Forstand er saa god som før; men han var overanstrengt, og al denne vilde Glæde maatte vige for Tungsind. Senere vil der komme mere Ro i hans Sind.

Telamon.

Lad os haabe det. — Jeg ved det ikke.

Den Gamle.

Du har dog selv saa ofte sagt, at Rædslen i vort Indre vender sig til Tillid og er som en ny Styrke.

Telamon.

(ser bort.)

Den Gamle.

Det er ikke muligt, at saa herlig en Kraft skal spildes. (Aander tungt.) Aa — ja. Maatte jeg nu kun kunne holde mig oppe, til Oinos var helbredet. — Ak ja — ak ja — jeg er gammel og træt nu.

Telamon

(peger paa Oinos).

Han rører sig ikke.

Den Gamle.

Det er godt. — Det er godt. (Ser paa Telamon.) Men hvor du ser forvildet ud, Telamon.

Telamon

(hastigt.)

Jeg?

Den Gamle.

Du ser saa besynderlig ud, som om du

tilbragt dine Nætter med Svir. — Men det er vel mine gamle Øjne, der narrer mig.

Telamon
(med bortvendt Ansigt).

Jeg har ikke sovet godt.

Den Gamle.

Jeg haaber i mit Hjerte, at du Telamon — lige saa inderlig som jeg — ønsker, at Oinos maa glemme sit Tungsind.

Telamon
(vender sig raskt).

Tror du, at jeg gerne vil være Konge efter Oinos — saa tager du Fejl.

Den Gamle.

Nej, det tror jeg ikke; men jeg tror, det nager dig at høre Oinos rost og prist af alle! — Jeg er bange for, at det nager dig, at alle jamrer over hans Ulykke, og at du selv derfor glemmer at sørge over den. — Aa — ja. — Jeg har selv kendt lidt til saadanne Følelser, da jeg var ung, men naar man bliver gammel, da synes alt saadant saa smaat. — Tænk dig, at du er gammel, Telamon!

Telamon
(ser bort).

Du har ikke Ret til at sige saadant til mig. Den Visdom har jeg kendt før du og lært dig den selv.

Den Gamle.

Telamon! Telamon! Du er ikke længer den samme som før. Der er ikke længer Ligevægt i dit Sind. — Hvorfor undgaar du saa tit mine Øjne.

Telamon.

Jeg forstaar ikke, hvad du mener. Du er vist træt Fader. Lad os gaa.

(Der høres Skridt.)

Den Gamle.

Aa—ja. Lad os gaa. Der kommer ogsaa nogen. — Det er vist Oinos's Moder. Lad os gaa Telamon. — Jeg vilde saa meget ønske, at du maatte holde af Oinos.

(De gaar. Ved Udgangen møder de Oinos's Moder.)

Oinos's Moder

k ommer ind. I Haanden bærer hun en Lampe. Hun staar en Stund og betragter Oinos tavs. Nærmer sig saa).

Oinos.

Gaa bort med Lyset!

Moderen.

Oinos, det er mig.

Oinos
(uden at se op).

Gaa bort! Gaa bort!

Moderen.

Det er mig, din Moder.

Oinos
(ser op).

Moder, er det dig! (Sukker.) Aa, men hvad nytter det.

Moderen.

Oinos! Rejs dig. Du holder jo dog af din Moder. — Jeg er kommen langvejs fra.

Oinos.

Hvorfor forstyrrer du mig. Nu var jeg nær ved at sove. Forstaar du da ikke, at jeg maa sidde stille. (Moderen nærmer sig.) Nej gaa! Vogt dig. Ser du da ikke, at jeg er Afgrunden.

Moderen.

Oinos! Oinos! Kom til dig selv. Du lever Oinos. Du er Konge.

Oinos
(ler haanlig).

Konge! Kast en Konge i en Afgrund og se, hvad han er Konge over.

Moderen.

Bed Himlen hjælpe dig.

Oinos
(betragter hende nøje).

Er du min Moder?

Moderen.

Ja Oinos. Jeg er din Moder.

Oinos.

Har jeg ligget i dit Liv?

Moderen.

Du har hvilet under mit Hjerte, elskede Barn.

Oinos.

Haha!

Moderen.

Barn! Barn! Hvad er der sket med dig?

Oinos

(ser paa hende som før).

Hvorledes saa der ud paa Jorden, før jeg kom ud af dit Liv?

Moderen.

Det var som nu Oinos: Solen og alt andet. — Kun at du ikke var her.

Oinos.

Haha! Kun at jeg ikke var her.

Moderen.

For mig var det meget; det ved du. For mig er du alt.

Oinos.

Moder gaa! — Gaa Moder — før det kommer.

Moderen.

Hvad kommer?

Oinos.

Det forfærdelige.

Moderen.

Aa Barn. Tænk paa alt det, som er godt — paa Solen og Skoven og de smaa Fugle, der synger, og Blomsterne, der dufter.

Oinos.

Jeg er saa træt Moder.

Moderen.

(Moderen har stille nærmet sig og sat sig ved hans Side. Nu tager hun læmpelig hans Hov ed i sit Skød og klapper hans Pande.)

Moderen.

Kan du huske — nej kan du huske Oinos, da du var lille og vi plukkede Blomster i Engen — og engang, da du faldt i en Tjørnebusk, og jeg blev saa bange — saa lo du ganske højt. — Du var saa stærk og flink Oinos.

Oinos.

Jeg er saa træt — saa træt.

Moderen.

Nu skal jeg synge dig i Søvn.

(Hun synger.)

Luk nu dine Øjelaag,
sød er alle Trættes Blund,
Livets store Billedbog
gemmer vi en Stund.

Vi har seet og leet og grædt,
du kan sagtens være træt.
Sød er alle Trættes Blund,
den gør stærk og sund.

Naar imorgen Sol staar op,
kysser den dit Øjelaag,
i det samme den slaar op
Dagens Billedbog.
Du kan sagtens være glad,
blade om til næste Blad.
Læs det rige Farvesprog,
det gør god og klog.

(Taler sagte for sig selv.)

Jaja lille Oinos — sov nu. — Nu beder vi til Himlen.

Oinos
(som om han vaagner).

Om hvad?

Moderen.

Tys tys! Om Livet, Oinos, saa faar du det tilbage.

Oinos
(springer forbitret op).

Ti stille! Forstaar du da ikke. Der er

intet Liv. Skynd dig bort herfra! Alle maa flygte fra mig! — ellers fortæller jeg jer Sandheden.

Moderen
(trækker sig skælvende tilbage).

Oinos! Oinos!

Oinos
(kryber sammen i en Krog og taler for sig selv).

Saa ganske stille — sidde ganske stille og vente. — Nu tror jeg, jeg er frelst. Nu kommer — nu kommer Galskaben. — En lille Draabe inde i Hjernen — en lille glødende Draabe, der dryppede. — Ah, det var lækkert. — Ganske — ganske stille bliver jeg gal — og saa er det godt. Tys jeg maa ikke forstyrre; men ganske stille sidde og ikke tænke — slet ikke tænke. — En to tre fire fem seks. — Saa dejligt stille — saa bliver jeg ganske gal, og saa kan jeg altid sove.

Moderen.
(har atter nærmet sig. Hun staar stille, hændervridende ved hans Side).
(Der høres Hulken udenfor.)

Oinos
(lytter).

Hvad er nu det? Hvorfor forstyrrer de mig

nu! — Er der En, der græder? (Ser Moderen.) Jeg bad dig om at gaa Moder.

Moderen.

Jeg staar jo saa ganske stille.

Oinos.

Der er En, der hulker.

Moderen.

Det er ikke mig Oinos. Det er ikke mig.

(hun gaar tilvenstre og bliver staaende ubevægelig støttet til Muren).

Oinos

(gaar til Forhænget i Baggrunden og trækker det lidt tilside. Helena sidder paa Tærskelen, sammenkrøben, med udslagent Haar og Ansigtet skjult i sine Hænder).

Oinos.

Er det dig, Helena? Hvorfor græder du? Kom ind og sig mig, hvorfor du græder. — Vær bare lidt stille. Nu sover jeg saa sødt indvortes. Selv kan jeg ikke græde.

Helena

(kommer ind. Hendes Haar falder frit ned ad Ryggen. Hun hulker endnu. Der siver Dagslys ind).

Oinos.

Er det over mig, du græder Helena. Gør

det dig ondt, at jeg ikke er lykkelig. — Aanej, du skal ikke græde over mig. Med mig er det forbi.

Helena

(ser paa ham. Løfter Hovedet og aander engang tungt ud).

Alt i Verden kan jeg gøre for dig.

Oinos

(ryster paa Hovedet).

Der er intet at gøre Helena.

Helena

(trækker atter Vejret dybt).

Jo jo. Jeg kan gøre alt nu. Jeg kan gøre dig rask. Intet er umuligt, Oinos, — fordi jeg elsker dig — saaledes, at der er intet andet. — Der er en Kærlighed dybt fra Gud.

Oinos

(ser forundret paa hende og nærmer sig).

Hvor du dog er smuk, Helena. Hvor du er god og varm. (Sukker.) Men hvad nytter det. Ogsaa du skal blive gammel — du skal dø.

Helena

(gaar mod Baggrunden. Trækker Forhænget helt tilside. Lyset strømmer ind i Værelset og over hende. — I Gaarden plasker et Springvand. — Hun holder Hænderne op mod Lyset — de er rosenrøde og gennemsigtige).

Se Oinos! Solen er god. Den skinner paa

mig, endskønt jeg skal dø. Solen er god Oinos! Gud er god! Verden er skøn!

Oinos

(har betragtet hende med stigende Henrykkelse. Nu brister han i Graad).

Helena

(gaar stille ud).

Moderen

(der ubevægelig har fulgt dem med Øjnene kaster sig paa Knæ og udbryder jublende).

Tak!

Oinos

(tager Hænderne fra Ansigtet. Ser sig om. Gaar mod Baggrunden og raaber dæmpet).

Helena! (Højere.) Helena! (Højere endnu.) Helena!

Telamon

(kommer hastig fra venstre lige mod Oinos).

Hvad raaber du?

Oinos

(omfavner og kysser ham).

Du fik det, men en anden skulde haft det.

(Slipper ham. Telamon bliver staaende paa samme Plet, bleg og frysende.)

Moderen

(henimod Oinos).

End jeg da. Oinos, Barn! — Du straaler jo.

Oinos
(tager hende ind til sig).

Moder! Moder! — Har du lidt for min Skyld — saa faar du ogsaa Glæde for min Skyld nu.

Moderen.

Aaja Oinos. Sorg og Glæde gaar Haand i Haand.

Oinos.

Ja Moder! — Men det er, som jeg var skabt paa ny, stærkere end før. Idag! — Idag begynder mit Liv!

(gaar hastig).

Moderen.
(til Telamon, der mekanisk har vendt sig for at se efter Oinos).

Saa I ham?

Telamon
(vender uforstaaende Hovedet mod hende).

Moderen.

Saa I, at han straalede?

Telamon
(som om han kommer til sig selv).

Ja vist — ja! — Men det var jo ogsaa glædeligt.

(Vil gaa.)

Oinos.

Og vi er ganske alene. Al denne Pragt er for os!

Helena.

Du har givet mig det Altsammen.

Oinos.

Du har givet mig mere. (Hviskende.) Da jeg slog mine Arme om dig inde i den mørke Skov, da aabnede alle Himle sig, og vi stod blodrøde mellem Stjernerne.

Helena.

Aldrig glemmer jeg det. — Oinos! du, som er forfærdelig og skøn.

Oinos.

Det er kun det, at vi elsker hinanden, og det er vidunderligt! Da jeg hvilede hos dig, var det, som om jeg var helt inde ved Verdens Hjerte.

Helena.

Jeg ogsaa. Jeg ogsaa.

Oinos.

Der er rød Sol i dit gyldne Haar

Helena.

Og den brænder i dine Øjne — du mørke

Mand. (Stryger hans Pande) Du er Skæbnen. Det følte jeg straks. Fra dig kan jeg ikke skilles.

Oinos.

Men iaften vil du, at vi skal skilles.

Helena.

Kun iaften.

Oinos
(jublende).

Helena! Helena! Solen gaar ned. Men imorgen er en ny Dag. Tænk dig Helena, en ny Dag og en ny Nat. Solen slukkes ikke endnu. Hvor underlig, at al Lykke skal være min.

Helena.

Underligere, at den skal være min, for du fortjener saa megen Lykke, at hele Verden ikke kan rumme den, men jeg fortjener den ikke.

Oinos.

Helena!

Helena.

Jo Oinos! Det er saaledes; men saa faar jeg den jo alligevel. (Tager sig til Hjertet.) Der er heller ikke rigtig Plads. Det gør lidt ondt, Oinos.

Oinos.

Men Helena — der kommer Taarer i dine Øjne.

Helena
(ryster paa Hovedet og løber ned ad Højen).

Oinos
(følger).

Helena
(plukker en Blomst).

Se der er en Blomst til dig fra mig.

Oinos.

Kære, hvor din Blomst er smuk.

Helena
(sætter sig paa en Sten).

Oinos
(stryger hende over Panden).

Du er ogsaa en Blomst. Dejlig gylden med et Skær af Rosenrødt.

Helena.

Af Aftenrødme?

Oinos.

Af Morgenrødme. (Peger udover Landet.) Se Helena. Se Jorden! — Jorden er ogsaa en Blomst

— en uhyre, pragtfuld Blomst med alle Verdens Farver, vokset frem af Natten. Af den sorte Nat, der er som frugtbar Muld.

Helena.

Saa er Solen ogsaa en Blomst.

Oinos.

Solen er en Guldblomst. For Millioner af Aar siden sprang den ud.

Helena.

Men alle Blomsterne visner.

Oinos.

Alting visner, og alting springer ud paany. Der er ingen Grænser for denne Frugtbarhed.

Helena.

Ingen Grænser, Oinos? Du siger det, og det faar mit Hjerte til at svulme; men engang sagde du de samme Ord, saa det krympede sig sammen — saa saart!

Oinos.

Nu strømmer mit Liv roligt og dybt.

Helena.

Hvor du er stærk! — Du er saa stor og rolig. Du frygter vist intet i Verden, Oinos.

Oinos
(smiler).

Hvorfor skulde jeg frygte? Se den store skønhedsdrømmende Natur. Den er i os, og vi er i den. — Jeg lever og dør, saaledes er jeg nu engang. (Med et Smil.) Jeg bliver ikke vred paa mig selv derfor. — — Vi er som Kilder og Floder, Helena., Himlen og dejlige Landskaber spejler sig i os, mens vi rinder ud mod Havet.

Helena.
(har rejst sig. Hun knuger Hænderne sammen.)

Mod Havet.

Oinos.

Det grænseløse Hav, der ikke spørger om sin Grænse. — Men det hænder, at to Kilder løber sammen Helena.

Helena
(bævende).

Vi to — vi to.

Oinos
(tager hende ind til sig. De staar tavse).

Helena
(hviskende),

Nu maa jeg gaa Oinos. Solen er gaaet ned. Du maa slippe mig. De venter paa mig, saa maa jeg gaa fra dig, du Elskede.

Oinos.

Jeg vil følge dig helt til Huset.

Helena.

Aanej. Følg mig ikke længer. Ingen maa se os sammen. Ikke før imorgen. — Jeg vil ikke, at de skal spørge. Iaften vil jeg sidde stille som en Mus i en Krog og tænke paa dig. — Drømme, drømme om dig. Jeg kommer vist ikke til at sove inat. Inat vil jeg ligge og græde over dig. — Mine Taarer skal strømme over dig, saa jeg ser dit Ansigt som paa Bunden af en dyb Sø. Aa lad mig gaa Oinos. Lad mig faa Lov til at gaa.

Oinos.

Da vil jeg staa her og se dig, til du er hjemme.

Helena.

Nej, nej. Det faar du ikke Lov til.

Jeg vil staa her og se dig, til du bliver borte.

Oinos.

Helena. Jeg skal staa her.

Helena.

Aanej Oinos. Vær god. Det er saa vidunderligt at se dig gaa og vide, at jeg dog er hos dig.

(Maanen er nu kommen frem, og enkelte Stjerner glimter. Helena og Oinos staar lige over for hinanden,)

Onios.

Maanen har forvandlet alt. Hvor hvid du er Helena. Du lyser som Perlemor.

Helena
(med et stille Smil).

Er jeg hvid?

Oinos.

Nej aldrig har jeg seet dig saa klart. Alting forsvinder, og du svæver frit i Rummet. Hvorfor græder du Helena? (Tager hendes Hænder.) Dine Taarer skinner som Perler.

Helena.
(langsomt dvælende).

Farvel — Oinos.

Oinos
(sørgmodig).

Vi er jo lykkelige.

Helena.

Oinos — jeg er salig.

Oinos.

Nu ser jeg alting klarere. Vor Sorg og vor Lykke.

(Han kysser hende paa Panden.)

Helena

Farvel — Oinos.

Oinos
(trykker hende heftig til sit Bryst. Nikker tavs og gaar. Ved Skoven vender han sig. De nikker tavse til hinanden).

Telamon
(kommer frem fra venstre da Oinos er gaaet. Han staar tavs bagved Helena).

Helena
(vender sig og farer tilbage).

Hvad vil I?

Telamon.

Kræve min Part Helena. Du vil ikke nægte mig min sidste Bøn. Jeg vil bede dig om et Kys.

Helena
(tier).

Telamon.

Du elskede mig engang; men jeg fik intet Kys. Skal jeg da gaa i Graven uden et Kys — jeg har aldrig kysset nogen. Endnu har det vel ikke rygtedes, at „den vise Telamon“ i den sidste Tid har hengivet sig til alskens Lyst og Last, at jeg drikker Vin og lister mig ind i letfærdige Huse; men jeg har ingen kysset. Kysset har jeg gemt til dig. Jeg beder om et Kys. Lad mig engang berøre dine levende Læber.

Helena
(ryster langsomt paa Hovedet).

Telamon
(haanlig).

Hvorfor saa megen Højtidelighed for et lille Kys. Det er dog uklædeligt og uvenligt, Helena.

Helena
(staar som stivnet).

Telamon.

Nej men hør dog Helena. Det er jo ikke Oinos' Kys, du giver mig. Han kan jo faa

saa mange, han vil, alligevel, for du har ikke færre tilbage. Et Kys — et Kys! Jeg har grublet over, hvad det er, og jeg fandt, at det var intet. Kan man se paa dine Læber, at du nys har kysset, Helena. Umulig! Og du har dog maaske givet tusinde Kys.

Helena
(staar som før).

Telamon
(smilende og nærmere).

Du maa svare paa mit Spørgsmaal. Vi maa søge at trænge tilbunds i Tingene. — Hvad er et Kys? Har det nogen Tykkelse? Vejer det noget? Ingenting Helena? — Nogle siger rigtignok, at det har forskellig Længde; men det forstaar jeg mig ikke paa. I saafald maatte det være noget som en Linje, der kun har en Udstrækning. (Tegner med Fingren en Linje i Luften.). Se det er et Kys, Helena. Det er ingenting — det bliver til Intet — ikke engang til et lille Barn. — Aa Helena. Hvilken jammerlig og latterlig Højtidelighed Menneskene dog svøber sig i. (Tegner atter en Linje i Luften.) Du vil dog ikke.

Helena
(staar ubevægelig som før).

Telamon.

Ak Gud, man kan sige om den hele Verden, at den er intet. Forstandige Mennesker har hævdet det med gode Grunde. Men et Kys Helena — det er dog Topmaalet af Intet. Det er dog Ingentinget drevet op i det højeste Vanvid.

Helena
(uden at røre sig).

Farvel Telamon. — Nu vil jeg gaa.

Telamon.

Vent lidt, selv om du keder dig en Smule. — Jeg har kedet mig saa meget i den sidste Tid, Helena, skønt Himlen skal vide, jeg har ogsaa havt Morskab. Haha! — At gøre noget rigtig ondt, Helena! — det var Morskab. At gøre noget rigtig ondt, for Alvor ondt — saa det slikkede mod Himlen som røde, grusomme Flammer, det vilde hjælpe for Kedsomhed. Tror du ikke?

Helena
(vender sig bleg imod ham).

Telamon.

Sig mig først Et. Er du lykkelig?

Helena.

Dette gør ondt.

Telamon.

Er du lykkelig med Oinos.

Helena.

Ja! Jeg er lykkelig.

Telamon.

Hvor jeg hader dig! Men denne Verden er besynderlig. Havde du nu i dette Øjeblik været ulykkelig, ussel og syg, saa var jeg bleven god. Er du lykkelig? Sig nej, Helena!

Helena
(strækker Hænderne mod Himlen).

Jeg er lykkelig! Jeg er lykkelig!

Telamon.

Dejlig er du — og nu skal du dø!

(Han støder hende ned med en Dolk.)

Helena
(falder med et svagt Skrig).

Oinos!

Telamon
(Betragter hende et Øjeblik anspændt og gaar).

(Det er bleven mørkt.)

Kryses
(kommer ilsomt fra venstre).

Hvem raabte? — Hvem var det, der gik. — Var det ikke Telamon? Hvad der? — Hvad er det? Hvorfor ligger du der? Svar? (Rører ved hende.) Hvad er det? (Ser paa sine Hænder.) Uh Blod. — Er du død? Død! Død! — Aa jeg bliver ræd. Hvad skal jeg gøre — jeg maa skrige. Hjælp! Hjælp! Hjælp! — Var det Telamon? Aa jeg bliver ræd! Hjælp! Hjælp! Hjælp! — Nej det kan ikke have været ham! — Hjælp! Hjælp!

(Der kommer Folk med Lygter.)

(Tæppet.)

Fjerde Akt.

En Have. Stjerneklar Nat. Floden flyder i Baggrunden maanebeskinnet. Et stort Baal er tændt ved Helenas blomstersmykkede Grav. Sorte Cypresser højt mod Himlen. Det blæser. Baalet blaffer og belyser Oinos, der sidder med korslagte Ben ved Graven.

Telamon
(kommer ind. Bliver staaende i Forgrunden tilvenstre og betragter Oinos).

Kryses.
(kommer, stiller sig bag ham).
(Tavshed.)

Kryses.
Nu I er kommen hid?

Telamon
(vender sig).
Er det Eder!

Kryses.

Jeg er ogsaa ude om Natten.

Telamon.

Jeg ser det.

Kryses.

Blev I bange?

Telamon.

Jeg plejer ikke at blive bange.

(Tavshed.)

Kryses.

Hm. I rejste som bekendt nogle Timer, før dette skeede.

Telamon.

Ja, som bekendt.

Kryses.

Ser I det Baal?

Telamon.

Ja.

Kryses.

Er I kommen hid for at se det.

Telamon.

I plager mig med dumme Spørgsmaal.

Kryses.

Dette Baal, som I ser — dette Baal tændes og vedligeholdes af Fattige, for at Oinos ikke skal fryse i den kolde Nat. Et prægtigt Baal! — Nogle nærer ogsaa den besynderlige Forestilling, at Lyset fra dette Baal — kan I gætte?

Telamon

Gætte hvad!

Kryses.

At Lyset fra dette Baal vil lokke Morderen til sig.

Telamon.

Saa — siger man det?

Kryses.

Dum Snak og Overtro.

(Tavshed.)

Kryses.

Fryser I? — Gaa hen til Baalet!

Telamon.

Jeg fryser ikke, dumme Nar.

Kryses
(forbløffet).

Hvad nu?

(Tavshed.)

Kryses.

Denne Ugerning har gjort et dybt Indtryk. Mange har vendt sine Tanker mod det Alvorlige. Maaske har de hemmelig sukket efter en stor Rædsel. Man maa sige, at denne Morder har virket mere end mangen En, der skriver Bøger.

Telamon.

Menneskenes Alvor er ikke en Negl værd. (Ser haanlig paa Kryses.) Du er vel selv iblandt dem, fejg som du er.

Kryses.

Naanaa! I er stor paa det. Blev I ked af det besynderlige Selskab, I søgte i Nabobyen.

Telamon.

Led og ked.

Kryses.

Nogle mærkværdige Mennesker var det.

De vilde næppe være utilbøjelige til Oprør og deslige. Men I blev dog ked af dem.

Telamon.

Jeg ved godt, hvorfor du forfølger mig — dumme Nar!

Kryses.

Har jeg da ikke Ret?

Telamon.

Hvorfor skulde jeg svare dig?

Kryses
(skælvende).

Saa har jeg altsaa Ret.

Telamon.

Gaa kun til Vagten. Jeg vil ikke tale med En som dig.

Kryses.

I er stolt.

Telamon

Ja, jeg er stolt.

Kryses
(bevæget).

Jeg gør kun min Pligt, Telamon.

Telamon.

(haanlig og med Væmmelse).

Nu er han tilmed højtidelig. Dette er vel, hvad man kalder et alvorligt Øjeblik.

Kryses

(med en svag Fnisen).

Jeg troede rigtignok, at et vist Alvor i Øjeblikket maatte ansees for passende. — Men jeg er jo saa barnlig.

Telamon.

Gaa saa!

Kryses.

Ser I Broen der henne, Telamon. Over Floden! — Derfra er et godt Spring.

Telamon.

Gaa saa!

(Kryses gaar.)

Telamon

(nærmer sig til Oinos).

Det er mig, Oinos.

Oinos

(ser op — tier).

Telamon.

Det er mig — Telamon.

Oinos.

Hvad vil du?

Telamon.

Maa jeg sidde lidt hos dig?

Oinos.

Er det dig Telamon.

Telamon
(sætter sig paa Jorden).

Telamon.

Troede du Oinos, at det var mig, der gjorde dette.

Oinos
(ser lidt paa ham).

Nej, jeg tror ikke, du er ond.

Telamon
(med et svagt Smil).

Jeg troede ogsaa engang, at jeg var saadan et godt Menneske. — Nuja, jeg gjorde dog mit Bedste.

Oinos.

Hvorfor taler du?

Telamon
(med en Gysen).

Det er en kold Nat. — Det ser ud, som om Stjernerne fryser. — Denne Verden er forfærdelig, Oinos, og det skrider fremover mod Rædselen for hver af os og snart for Alle.

Oinos
(ser hen paa ham).

Telamon.

Jeg tror at Tiden snart er inde, da Afgrunden vil aabne sig og opsluge alt; men først skal Fjendskabet brede sig over Jorden. For nu ser jeg det klart. Det er ikke Kærligheden — det er Forfængeligheden, der binder Menneskene sammen, og Hadet stiger for hver Dag, der gaar, under Kærlighedens Maske. Alle mod alle! Snart kommer Kaos.

Oinos.

Det skal ikke ske!

Telamon.

Det som var igaar, er ikke idag — det er, som om det aldrig havde været. Jeg vil ikke længer blive her.

Oinos.

Ingen Magt i Verden kan gøre det, som var, til Intet.

Telamon.

Jeg har seet min egen Skygge vokse mørk og truende mod Himmelen — den forfærdeligste af Alle. Da blev jeg ræd.

Oinos.

Du har ingen Sorg?

Telamon.

Ingen Sorg.

Oinos.

Og intet Minde?

Telamon.

Intet Minde. — Inat vil jeg dø.

(Tavshed.)

Telamon.

Der kom En til mig, der havde dræbt.

Oinos
(ser hastig hen paa ham).

Telamon.

Han havde dræbt et fremmed Menneske. Han huskede knap, hvordan — hun saa ud.

(Oinos springer op. Telamon ogsaa. Et Øjeblik staar de ligeoverfor hinanden og stirrer hinanden stivt i Øjnene.)

Telamon
(hvisker).

Dræb mig!

Oinos
(stirrer paa ham).

Telamon
(hvisker).

Jeg — jeg gjorde det.

Oinos
(styrter sig over ham og kaster ham til Jorden).

Telamon.

Dræb mig — dræb mig!

Oinos
(drager sin Dolk).

Aa hvorledes skal jeg pine dig. Hvorledes skal jeg finde en Pine, der er forfærdelig nok. (Slipper ham pludselig.) Du har ikke lidt nok. — Gaa!

Telamon.

(hæst).

Er du bange. Tør du ikke?

Oinos.

Du har ikke lidt nok.

Telamon

(har rejst sig, ser paa ham).

Tror du ikke? — Saa Farvel Oinos. Saa vil jeg gøre det selv.

Oinos

(bydende).

Nej! Om lidt skal mine Folk gribe dig og spærre dig inde, saa skal du gøre Bod. — I Ensomheden bliver du nok god Telamon. I lange Nætter og Dage skal du vride dig i ydmyg, ussel Bøn paa dine Knæ.

Telamon.

Jeg gør ikke Bod. — Hvad skulde det nytte.

Oinos

(stirrer paa ham).

Forfærdelige, fremmede Menneske. (Aander tungt ud.) Telamon, du kan gaa frit, hvorhen du vil.

(Han sætter sig atter ved Graven.)

Telamon

(Skjuler grublende Ansigtet i sine Hænder. Endelig peger han mod Floden).

Saa gaar jeg did.

Oinos.

Og frygter du ikke — for Rædselen.

Telamon.

Jeg længes efter den. — For ser du, Oinos, nu kommer det store Øjeblik, da jeg faar Hemmeligheden at vide. — Nu styrter jeg mig i Floden, og da skal mit Hjerte blomstre.

Oinos.

I Rædselen?

Telamon

Rædselen kan ikke være mere end Rædsel, men maaske er den Bod for Livets Brøde. Og ser du, Oinos, saa kommer dog vel tilsidst den store Hvile ogsaa for mig. Se Maanelyset i Vandet. — Der maa dog ske noget besynderligt, som var værd at kende. Farvel Oinos. Hvor jeg elsker dig! — Hendes sidste Ord var dit Navn (han gaar ud til højre).

(Det er ved Morgengry. Fra venstre kommer Raadet fulgt af mange, unge Mænd. De bliver staaende i Afstand og samtaler hviskende.)

En gammel Mand af Raadet.

Vi maa tale til ham. Hans Tanker maa ikke være her Dag og Nat.

En anden af Raadet
(ogsaa gammel).

Tilsidst vil han gaa tilgrunde i Sorgen.

En tredje af Raadet
(ung).

Og Landet trænger haardt til hans Kraft.

Den første Gamle
(til anden Gamle).

Tal til ham du. Du er den ældste.

Anden Gamle
(til den Unge.)

Nej heller du. Kong Oinos holder mest af Ungdommen.

Første Gamle.

Ja, det er sandt. — Og dig har han selv valgt.

Den Unge.

Jeg er bange for ham.

Anden Gamle.

Tag Mod til dig. — Du handler til Alles Bedste.

Den Unge.

Aisymnos er hans Ven. — Er Aisymnos her ikke? Det er bedst, han taler.

Første Gamle.

Aisymnos er jo ikke Medlem af Raadet.

Den Unge.

Hvad gør det?

Anden Gamle.

Det maa vi sætte os ud over.

(Der kaldes hviskende fra Mand til Mand paa Aisymnos. — Han nærmer sig. De taler sagte sammen.)

Aisymnos

(gaar i Spidsen for Skaren hen til Oinos).

Aisymnos.

Kong Oinos. Tillader du mig at tale.

Oinos
(ser op).

Ja tal!

Aisymnos.

Oinos vend tilbage til Livet. Det trænger til dig. — Vi længes alle efter dig. Oinos, er der da ikke mere noget, du elsker i denne Verden?

Oinos
(bøjer sin Pande mod Graven og siger langsomt).

Denne løndomsfulde Verden elsker jeg: Livet og Døden.

(Der lyder et Skrig. I det samme kommer Kryses fulgt af væbnede Mænd.)

Første Gamle.

Der var Eñ, der skreg.

Anden Gamle.

Det lød som fra et Menneske i Dødsvaande.

Aisymnos.

Det skreg saa vildt.

Kryses
(dæmpet til de væbnede Mænd).

Vi kommer for sent.

Første Gamle.

Var det en Sjæl, der gled bort i de evige Strømme.

Anden Gamle.

Fred være med ham, hvem han end var.

Kryses
(frem for sig).

Nu spræller Telamon i de evige Strømme. (Nærmer sig Aisymnos, der staar ved Floden.) Her er uhyggelig her paa Jorden.

Aisymnos
(brister i Graad, men fatter sig straks og siger stille).

Hvad gør det, at vi dør. Lyset lever jo. Hør, der kvidrer en Fugl, der netop er vaagnet. Vi maa ikke lade os skræmme. Maaske er det altsammen kun en Spøg.

Kryses.

Der driver et Lig med Strømmen.

Oinos.

Lad det drive tilhavs!

Anden Gamle.

Maatte Døden være ham god. — Se Solen stiger over de Levende. Mange er de hvert Nu,

hvis Øjne lukkes, saa de ikke længer ser dens Straaler. — Døden er mægtig og fylder os med Gru; men vore Hjerter stunder dog mod den store Hvile. — Venner, Brødre. Døden er barmhjertig. Døden er god.

Alle bøjer sig. Mange falder paa Knæ, og det lyder i

Kor.

Døden er god!

Oinos

(har rejst sig. Han vender sit Ansigt mod Solen, strækker Hænderne mod Himlen og siger med vild og smertelig Fryd)

Mit Liv! Mit Liv! **(Vender sig mod Raadets Medemmer.)** Kom, følg mig — til Dagens Gerning.

(Alle følger ham. Fra et Taarn i det Fjerne høres Basuntoner, der hilser Morgenens Frembrud.)

(Tæppet.)

